ሓዳስ ኤርትራ

መበል 34 ዓመት ቁ. 7 | ሰንበት 8 መስከረም 2024 | ገጻት 8 ዋጋ 2.00 ናቕፋ

ገጽ 2
ኣብ ጉዕዞ ትምህርተይ ዝተመሃርኩዎ...

ገጽ 3
መልእኽቲ ሚኒስትሪ ትምህርቲ፡ ብምኽንያት 8 መስከረም መዓልቲ ምጥፋእ መሃይምነት

ገጽ 4
ብሕታውነት ኣገዳሲ ዝኾነሉ ምኽንያት እንታይ እዩ? ኣገዳሲ ዲዩ ኸ?
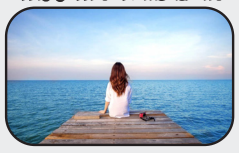

ገጽ 5
ዕላልን ዕላሉን

ገጽ 7
ሻምፕዮን ኩዕሶ መርበብ ዞባ ማእከል ተዛዚሙ

ፕረዚደንት ኢሳይያስ፡ ምስ ጀነራል ዓብዱልፈታሕ ኣልቡርሃን ተዘራሪቡ

ፕረዚደንት ኢሳይያስ ኣፈወርቂ ብ6 መስከረም ኣብ በይጂን ምስ ኣቦ መንበር ልኡላዊ ባይቶ ሱዳን ጀነራል ዓብዱልፈታሕ ኣልቡርሃን ተራኺቡ ተዘራሪቡ።

ክልቲኦም መራሕቲ፡ ብዛዕባ ክልተኣዊ ዝምድናን ህልው ኩነታት ሱዳንን ከምኡ'ውን ሓባራዊ ኣገዳስነት ኣብ ዘለዎም ዞባውን ኣህጉራውን ጉዳያት ዘትዩ።

ፕረዚደንት ልኡላዊ ባይቶ ሱዳን ንልኡኽ ሚኒስትሪ ዜና ኣብ ዝሃቦ መግለጺ፡ ፕረዚደንት ኢሳይያስን ህዝቢ ኤርትራን ንህዝቢ ሱዳን ንዘርኣይዎ መትከላዊ ደገፍ ምስጋናኡ ኣቕሪቡ።

ኣብ'ቲ ርክብ፡ ብወገን ኤርትራ ሚኒስተር ጉዳያት ወጻኢ ኣቶ ዑስማን ሳልሕን ኣምባሳደር ኤርትራ ኣብ ህዝባዊት ሪፓብሊክ ቻይና ኣቶ ጺጋይ ተስፋጽዮንን፡ ብወገን ሱዳን ድማ፡ ሚኒስተር ጉዳያት ወጻኢ ኣ'ሰይድ ሑሴን ዓወድ ዓሊ፡ ሚኒስተር ፋይናንስ ዶ/ር ጅብሪል ኢብራሂምን ኣምባሳደር ዑመር መሓመድ ሰዒግን ተሳቲፎም ነይሮም።

ብሚኒስተር ተስፋይ ዝተመርሐ ልኡኽ - ኣብ ፍሉይ መጋባእያ ሚኒስተራት ኣከባቢ ተሳቲፉ

ብሚኒስተር መሬት፡ ማይን ኣከባብን ኣቶ ተስፋይ ገብረስላሴ ዝተመርሐ ልኡኽ ኤርትራ፡ "ናይ ኣፍሪቃ ዓቕሚ ተጻዋርነት ደርቂ፡ ምምሕያሽ ምድረበዳትን ብርሰት መሬትን ኩብ ምግባል" ብዝብል ቴማ ብ5ን 6ን መስከረም ኣብ ኣቢጃን - ርእሰ ከተማ ኣይቮሪኮስት ኣብ ዝተኻየደ 10ይ ፍሉይ መጋባእያ ሚኒስተራት ኣከባቢ ሃገራት ኣፍሪቃ ተሳቲፉ።

እቲ ፍሉይ ኣኼባ፡ ሃገራት ኣፍሪቃ - ብርሰት መሬት፡ ምድረበዳትን ደርቅን ንምምሕያሽ ከወስድኦ ብዘለዋ ዘሎ ስጉምቲ፡ ብቑጽሪ ክኢላታት ኣብ ዝቐረበ እማመ ዘትዩን ኣጽዲቑን።

ሚኒስተር ተስፋይ ኣብ ዝሃቦ መግለጺ፡ ኤርትራ ኣብ'ዘን ዝሓለፋ 33 ዓመታት፡ ናይ ገጠር ኮሚት፡ ኣህዱታት ሓይልታት ምክልኻል፡ ማሕበራት ሰራሕተኛታትን ተመሃሮን ብዘሳተፍዎ ስራሕ፡ ኣብ ምፍዋስ ዝበረሰ ኣከባቢ፡ ምምሕያሽ ደርቅን ምስፍሕፋሕ ምድረበዳትን ዘመዝገበቶ ዓወት ብኣብነት ዝጠቐሰ ምዃኑ ሓቢሩ።

ኣብ ኤርትራ ዝተሳለጠ ዕማም ዝሕሉ ደኣ ይኹን'ምበር፡ ብሕጂ ክዕመም ዘለዎ ስራሕን ክምዝገብ ዝግብኦ ዓወትን ዝጸንዐ ምዃኑ ብምምልካት ድማ፡ ኣከባቢ ንምክልኻልን ዝበረሰ መሬት ንምፍዋስን ንወለዶታት ዝቕጽል ሃገራዊ ዕማም ንምርግጋጽ ሰለዚይሕደግ - ዜግነታዊ ግዴታ ምዃኑ ኣስሚሩሉ።

ሃገራት ኣፍሪቃ ኣብ ግሎባዊ መኸተ ኣንጻር ዓለማዊ ክሊማዊ ለውጢ፡ ቀዳም ቀዳድም ዓቕምታተን ኣወሃሂደንን ኣሰሊፈንን ክሰርሓን ክተሓባበራን ኣገዳሲ ምዃኑ ብምዝኽኻር እውን፡ ምዕቡላት ሃገራት ጠንቂ ለውጢ ክሊማ ዝኾነ ናብ ኣየር ዚተፍኣኦ ብከላ ንምጉዳልን ብሰንኪ ለውጢ ክሊማ ይሃስያ ንዘለዋ ሃገራት ዝተመጣጠነ ተኽእሎታውን ቴክኖሎጂያውን ደገፍ ንምቕራብ ሞራላዊ ግዴታ ከምዘለወን ኣገንዚቡ።

መድረኽ ዘተ 'ፍትሒ፡ ልምዓትን ጂኦፖለቲካን ቀርኒ ኣፍሪቃ' ተዛዚሙ

ሚኒስትሪ ፍትሒ ዘወደቦ ንሰለስተ መዓልታት ዝቐጸለን መድረኽ ዘተ 'ፍትሒ፡ ልምዓትን ጂኦፖለቲካን ቀርኒ ኣፍሪቃ' ትማሊ 6 መስከረም ተዛዚሙ።

ሚኒስተር ፈውዚያ ሃሽም ኣብ ዘስመዓቶ መዛዘሚ ቃል፡ ህዝቢ እዚ ዞባ - ፍትሒ፡ ሰላምን ርግኣትን ከማዕድልዩ፡ ድልዱል ስርዓተ-ፍትሒን ልምዓትን ንኸረጋግጽ ድማ፡ ብዕቱብ ምስራሕ መሰረታዊ ከምዝኾነ ኣዘኻኺራ።

ኣብ መወዳእታ ተሳተፍቲ፡ ተመኩሮን ሓሳባትን ንምልውዋጥ ኤርትራ ንዘወሰደቶ ተበግሶ፡ ከምኡ'ውን ንዝተራእየ ንጡፍ ተሳትፎ ናይ ኩሉም ኣካላት ኣመስጊኖም።

ኣብ'ዚ መድረኽ ዘተ፡ ብኤርትራውያንን ወጻኢተኛታትን ክኢላታት፡ መጽናዕታዊ ወረቓቕቲ ቀሪቡን ተዘቲዩሉን።

ኣብ መድረኽ ዘተ 'ፍትሒ፡ ልምዓትን ጂኦፖለቲካን ቀርኒ ኣፍሪቃ'፡ ካብ ኤርትራ፡ ሴኔጋል፡ ኢጣልያ፡ ሊባኖስ፡ ኢትዮጵያ፡ በልጅዩም፡ ፈረንሳን ኬንያን ዝመጽኡ ክኢላታት ሕግን ተዛመድቲ ዓውድታትን ከምኡ'ውን ናይ ስራሕ መሻርኽትን ምስ'ቲ ዛዕባ ምትእስሳር ዘለዎም ኣካላትን ተሳቲፎም።

ኣብ ፎሮ፡ ልምዓታዊ መደባት ይነጣጠፉ ኣሎ

ኣመሓዳሪ ንኡስ ዞባ ፎሮ ኣቶ ዑስማን ዓሪፋ፡ ኣብ ምምሕዳር ከባቢ ኣይሮማለ ዝስላሰል ዘሎ ልምዓታዊ ንጥፈታት ብዘለዓለ ወህደት ክቕጽል ጸዊዑ።

እቲ መደብ፡ ካብ ሩባ ኩማይለ ዝወርድ ወሓይዝ ንምእላይ ብኣብዑርን ጉልበት ሰብን ዝስራሕ ዘሎ መእለዪ ወሓዚን ጀርፋትን የጠቓልል።

ነርቲ፡ ማሽነሪ ከይተጸበዩ ንዝሰላሰልዎ ዘለዉ ስራሕ ዘመጕሰ ኣቶ ዑስማን፡ በብከበኡ ክስዕብ ኣዘኻኺሩ።

በቲ ኣሰታት 150 ነበርቲ ዝሳተፍዎ ዘለዉ ስራሕ፡ ኣሰታት 1,600 ሜትሮ ንውሓት፡ 2 ሜትሮ ቁመትን 2 ሜትሮ ጉድኒን ዘለዎ መእለዪ ወሓዚን 400 ሜትሮ ጀርፋትን ይስራሕ ከምዘሎ፡ ኣመሓዳሪ ምምሕዳር ከባቢ ኣይሮማለ ኣቶ ሮሞዳን ዓሊ ገሊጹ።

ኣብ ምምሕዳር ከባቢ ኣይሮማ፡ ብሩባታት ኩማይሉ፡ ሩባሓዳሰን ዓሊ-ገደን ዝሰቲ ልዕሊ 400 ሄክታር ናይ ሕርሻ መሬት ኣሎ።

ኵርናዕ ተመሃሮ

ሱራፌል ተስፋብሩኽ

ኣብ ጕዕዞ ትምህርተይ ዝተመሃርኩዎ...

ክቡራት ኣንበብቲ ዓምዲ ኵርናዕ ተመሃሮ፡ ኣብ ጕዕዞ ትምህርትኹም ብፍሉይ "እዚ ተማሂረ" ትብሉዎ ህይወት፡ ፍልጠት፡ ንቕሓት፡ ፍልስፍና፡ ወዘተ. ስሕት ኢልና ካባኹም ናባኹም ከነቕርብ ጸኒሕናን ኣለናን። ኣብ ጕዕዞ ትምህርትና፡ ይንኣስ ይዕበ፡ ክንዛረበሎም እንኽእል ሓያለ ዝተማሃርናሎም ነጥብታት ወይ ጉዳያት ከህልው ንቡር እዩ። ብመገዲ እዛ ዓምዲ ተመኵሮኹምን ፍልጠትኩምን ከም ቀደምኩም ከተካፍሉና ዕድመና'ዩ። ንሎሚ፡ ቅድሚ ኮለጅ ምእታውካ ብዛዕባ ኮለጅ ሓፈሻዊ ስእሊ ክህቡ ዝኽእሉ ሓሙሽተ ነጥብታት ዝሓዘ ጽሑፍ ከነቕርብ ኢና።

5 – ዩኒቨርሲቲ ቅድሚ ምእታውካ ክፈልጦም ዝነበረኒ ነጥብታት ፧

ኮለጅ ምስ ኣተኻ ዘላ ቀዳማይቲ ዓመት፡ ኣብ ናይ ትምህርቲ ህይወትካ እታ ዝኸበደት ኣጋጣሚ ክትከውን ትኽእል እያ። ቀዳማይ ዓመት፡ ካብኡን ናብኡን'ውን ቀዳማይ ሰሚስተር፡ ኣዚኻ ስለ እትጋየሽ ግዲ ኸይኑ፡ ከም ዝሓለፈ ጕዕዞ ትምህርትኻ ጥዕምትን ምልእትን ኰይና ኣይትሓልፍን እያ። ዘይትጽበዮ ጌጋታት ክትፍጽም ከኣ ንቡር ይመስል። ካብ ሰብ ናብ ሰብ ዝፈላለ ተመኵሮ'ዩ ዘሎ። ንድሕሪት ተመሊሰ ዩኒቨርሲቲ ዝኣተኹሉ ግዜ ክዝክር እንከለኹ፡ "እዋይ ከምዚ ኢሉ ዝመኽረኒ ረኺበ ነይረ እንተ ዝኸውን፡" ዝብለን ሓሙሽተ ነጥብታት ኣለዋ። ከምዚ ኸማይ እንተ ኼንኩም፡ እዘን ሓሙሽተ ነጥብታት ክሕግዛኹም ተስፋ እገብር። ሰናይ ንባብ!

ናፍቖት ፧

ካብ ማእከል ማሙቕ ገዛኻ ወጺእካ፡ ህይወት ዩኒቨርሲቲ ብዝወሰደካ እምበር ከምቲ ቀደምካ ኣይትኸይድን ኢኻ። ንገዛኻ ምኻድ መዓስ ተርክበሉ፣ ህይወት ዩኒቨርሲቲ ጉያ ጉያ እንድያ። ብፍላይ ቀዳማይ ሰሚስተር ክሳዕ እትሓልፍ ዝነበረ ኤው-ነጀው መሰክሒ'ዩ ነይሩ። ሃንደበት እታ ማሙቕ ቤትካ ትረኣየካ። "ክትናፍቒ ትኽእሊ ኢኺ'ሞ ካብ ሕጂ ተዳለውሉ፡" ዝብለኒ ረኺበ ነይረ እንተ ዝኸውን ቀምነገር'ዩ። ኣብዚ ሎሚ ግዜ ናብ ኮለጅ እንጽንበር ተመሃሮ፡ ዳርጋ ንዓመት ምሉእ ኣብ ሳዋ ኣሕሊፍና ስለ ዝመጽኡ፡ እዚ ናይ ናፍቖት ስምዒት ሎሚ ግዲ ኣይገብርሉን ይኾኑ።

ካልኣይ ደረጃ ንኮለጅ ብመደብ ኣየዳልወካን እዩ ፧

ኣብ ካልኣይ ደረጃ ዝነበሩ መምህራንና ኵሎም ብተመሳሳሊ መገዲ ብኮለጃት ወይ ዩኒቨርሲቲ ዝሓለፉ እዮም። ምናልባት ብሓፈሻ ክንዛረብ ኣይንኽል ንኸውን እምበር፡ ኣብ ዩኒቨርሲቲ ምህላው ማለት ብድፉኑ ኣመና ኣመና ብርቱዕ ምኻኑ ይነግሩና ነይሮም። ግና ኣብቲ ትምህርቲ ብፍላይ ካብቲ ጸቕጢ ናይ ቀዳማይ ዓመት ምስ ተገላገልካስ፡ ኣብ ገለኡ ካብቲ ኣብ ካልኣይ ደረጃ ዝተመሃርካዮ ዘይከብድ ትምህርቲ ይጸንሕ እዩ። ኣብ ገለ እዋን እንተ ጽዒርካ "A"፡ መጢንካ ጽዒርካ'ውን "C" ትረኽበሉ ምኽንያት ክትፈልጥ ይከኣል። ኣብ ዩኒቨርሲቲ ምጽዓር ከም ዘድልየካ ኣየካትዕን። ግና ክንዲ'ቲ ንፈርሖ ዝነበርናስ ክንፈርሕ ኣምበይ ምተገብኣን ይመስለኒ።

ንኮለጅ ድሉው ዘይምጽናሕ ፧

ናይ ካልኣይ ደረጃ ትምህርተይ፡ ዋላ ንፉዕቲ ኲይነ ብልጫ እናወሰድኩ ይመጽእ ይንበር፡ ትርጉም ትምህርቲ ብልክዕ እርድእ ኣይነበርኩን። ከም ውሑጅ ንቕድመይ'የ ዝጓዓዝ ነይረ። ኣብ ገዛና ዝነበረኒ ደገፍን ናጽነትን ኣብቲ ናይ ምስግጋር መድረኽ ሓጋዚ'ኳ እንተ ነበረ፡ ገና ግን ድልውቲ ኣይነበርኩን። ካብ መዳቕስትኻ ወጺኢ ዝከታተለካ ዘይብልካ ክሳዕ ዝስወጠካ ቀሊል ኣይኰነን።

ካብቲ ቅድሚ ሕጂ ትደኽሞ ዝነበርካ ንኻዕሊ ክትደክም ምኽንያት ምፍላጥ ፧

ኣብ ካልኣይ ደረጃ ዘሎ ሃልኪ ምስ ናይ ኮለጅ ሃልኪ ክወዳደር እንከሎ ፍልልይ ክህልዎ ንቡር'ዩ። ኣብ ገዛኻ ኴንካ ኣብ ትመሃረሉ ግዜ እቲ እተዕርፎ ዝነበርካ ኣብ ኮለጅ ብዙሕ ኣይትረኽቦን ኢኻ። ብፍላይ ክሳዕ እትላመዶ ዘሎ ግዜ ናብዝን ናብትን ትመናጠል ኢኻ። ዝያዳ ክትደክም ምኽንያትካ ምፍላጥ'ውን መድለየ። ወሳኒ እዩ። ከምቲ ኣብ ካልኣይ ደረጃ ኣብ ኮለጅ'ውን ከምኡ። ኣብዚ ዓምዲ ክወጽእ ዝቐንየ ጽሑፋት ንህይወት ኮለጅ ኣካቢዱ ዘርኢ ኰይኑ እንተ ተሰሚዑኩም ከምኡ ኣይኰነን። ኣብ ኮለጅ ዝያዳ ካልኣይ ደረጃ ኣተኵሮ ይሓትት። እቲ ኣድካሚ ኰይኑ ከም ዘስመዓካ ዝገብር ከኣ ኣብቲ እትኽተሎ ኣገባብ ኣጸናንዓኻ፤ ግዜ መጽናዕቲ፡ ኵነታት እተጽንዓሉ ቦታ፡ እተጽንየ ሰዓታትን ካልእን ዝያዳ ተወፋይነት ስለ ዝሓትት'ዩ።

ውጽኢታዊ ኣገባብ መጽናዕቲ ምኽታል

ኣገባብ ኣጸናንዓ ኣብ ኵሉ ደረጃ

እዘን ሓሙሽተ ነጥቢታት ካብ ካልኣይ ደረጃ ክሰግር እንከለኹ ኣቐዲመ ክምከረን ዝነበራኒ ኰይነን ይስመዓኒ።

መም. ኮኾብ መሓረና

> **"ነብሰይ እፈልጣ ድየ?"**
>
> ... ቅድሚ 10 ዓመት'የ ናብ ኮለጅ ማይነፍሒ ተጸንቢረ። ብሓፈሻኡ ላዕለዋይ ትምህርቲ ክኸብድ ምኽኑ ካብ ቀደመይ ዝጸበዮ'ዩ። ግና ከም ትጽቢተይ ከቢድ ኣይነበረን፣ ካብቲ ኮለጅ ዝጠልቦ ጻዕሪ ንላዕሊ ዝጠልብ ካልእ ፈተና'ዩ ገጢሙኒ። ኮለጅ ልክዕ ከም ሃይስኩል ዝተቐረበልካ ትምህርቲ ገጢምካ ጥራይ ኣይኰነን ዝሰገር፣ ባዕልኻ ከም ትመሃርን ከም ትመራመርን ይገብረካ'ዩ፣ እዚ'ውን ምስ ግዜ፡ ድሰፕሊን ገይርካ ክምለኽ ዝኽእል ጸወታ'ዩ።
>
> ኣብ ፈለማ ዓመት ኮለጅ ዝተቐረበልና፡ እቲ ኮለጅ ክምረሉ ኣዳልይዎ ዝነበረ ዝርዝር ዓውደ-ትምህርታት ነይሩ። እቲ ዝርዝር ካብ ምብዝሑ ዝተላዕለ፡ ሕውዝውዝ'ኳ እንተ ኣበለኒ፡ ኣብቲ ዝፈልጦ ዓውድታት ክመርጽ'ውን ትብዓት ስኢነ። ኣየናይ ዓውዲ ከም ዝደሊ ክፈልጥ ኣይከኣልኩን። ብኻልእ መልክዕ፡ ድልየተይ እንታይ'ዩ? ክነብረሉ፡ ክዓብየሉ፡ ንሕብረተሰበይ ከገልግለሉ ዝደሊ ዓውዲ ኣየናይ ምኳኑ ኣይፈልጥን ነይረ። ብኻልእ ኣገላልጻ'ውን፡ ነብሰይ እፈልጣ ኣይነበርኩን። ...
>
> ሙኒራ ኣልኣሚን - ኣስመራ

> **"ድልየታትካን ንጹር መረዳእታ ህይወትካን"**
>
> ... ኮለጅ መቐይሮ ኣተሓሳስባ ዝረኣኽሉ መድረኽ እዩ። ኣብ ካልኣይ ደረጃ ይኸውን ቅድሚኡ፡ ኣብ ህይወት ንጹር መረዳእታ ክሕዝ ኣይከኣልኩን ነይረ። ኣረ ከምኡ ኢለ'ኳ ኣይሓስብን። ኮለጅ ምስ ኣተኹ ብዛዕባ ህይወተይ ኣዕሚቐ ክሓስብ ክኢለ። ምስ ዕድመ ዝመጽእ ነገር ይመስል ይኸውን'ዩ፣ ግን ከኣ ኣብ ኮለጅ ኩነ ቅድሚኡ ኣብ ንእሱ ዕደመኦም ሕቶ ህይወቶም ክምልሱ ዝፈተኑን ዝኸኣሉን ብዙሓት ኣለው። ዕድመ'ዩ ናብኡ ኣብጺሑኒ ኣይብልን። ናይ ህይወት ጻውዒተይ ኣየናይ'ዩ ክደሊ ጀሚረ። ኣብ ኮለጅ ዝሓልፉ ናይ ኣርባዕተ ወይ ሓሙሽተ ዓመታት ትምህርቲ፡ ኣካዳሚ ጥራይ ኣይኰንኩን ጸጊበለን ወጺአ። ውዒለ ሓዲረ ክምልሶ ዘለኒ ሕቶታት'ውን መልሶም ክደሊ ዕደል ረኺበ። ኣብ ኮለጅ፡ ካብቲ እተጽንዖ ዓውዲ ክትመርጽ ኢልካ፡ "ኣየናይ ይሕሸኒ?" ብምባል ንነብስኻ እትሓቶ ሕቶ ኣትሒዙ፡ ናብ ድልየታትካን ንጹር መረዳእታ ህይወትካን ይመርሓካ'ዩ፣ እንተወሓደ ንዓይ መሪሑኒ ኣሎ። ...
>
> ዳናይት ኤፍረም - ኣስመራ

ዳእላ ተመሃሮ

A man talking to God:

The man: "God, how long is a million years?"

God: "To me, it's about a minute."

The man: "God, how much is a million dollars?"

God: "To me it's a penny."

The man: "God, may I have a penny?"

God: "Wait a minute."

***

ሜሪ ማና

ጥቕሲ እዚ ሰሙን

"ኢድካ ኣብ ርሱን እቶን ንሓደ ደቒቕ ኣቐምጥ፣ ሓደ ሰዓት ከም ዝጸንሓካ ኰይኑ ክስመዓካ'ዩ። ምስ ተፍቅሮ ሰብ ንሓደ ሰዓት ኮፍ በል፣ ደቒቕ ኮፍ ዝበልካ ኰይኑ ክስመዓካ'ዩ።

እዚ'ዩ ድማ ክልሰ-ሓሳብ ተዛማድነት።"

- Albert Eintein

ንትምህርቲ፡ ምህዞ፡ ርኽበትን ሓፈሻዊ ህይወትን ዝገልጽ ጥቕሲ

ብዘይካ ሰኑይ መዓልታዊ እትሕተም ጋዜጣ

ዋና ኣሰናዳኢ
ኣስፍሃ ተኽለማርያም

ምክትል ኣሰናዳኢ
ብርሃነ ምሕረትኣብ
ቍ.ስ 116266 / 201820 (256)

ቦርድ ምስንዳእ
ዮሴፍ ሃይለማርያም
ምሉእብርሃን ሃብተገብርኤል
ተስፋኣለም የማነ
ቍ.ስ 201820 (250)
ፋክስ. 127749 - ቍ.ሳ.ጸ. 247

ለይ-ኣውት
ፍርቱና ኤፍሬም
ትንሱእ ፍስሃየ
ሳምራዊት ሃብተ

ምዝርጋሕ ጋዜጣ
ቍ.ስ.200454-07121322
ምልክታ
ቍ.ስ. 125013 - ቍ.ሳጸ. 1284

መልእኽቲ ሚኒስትሪ ትምህርቲ፡ ብምኽንያት 8 መስከረም መዓልቲ ምጥፋእ መሃይምነት

8 መስከረም መዓልቲ ምጥፋእ መሃይምነት፡ ብዓለም ደረጃ ዓመታዊ እትዝከር ኣገዳሲት ዕለት እያ። ኣገዳሲነታ ከኣ መሃይምነት ምጥፋእ - መሰል ጥራይ ዘይኰነ መሰረት ናይ ብዙሓት ካልኦት ክእለታት እውን ብምዃኑ እዩ። 'መሃይምነት ምጥፋእ'፡ ዝብል ኣምር ኣብ ምጽሓፍን ምንባብን ጥራይ ዝድረት ክእለት ኣይኰነን። ከም ድንድል ወይ ኣፍደገ ኣብ ምርግጋጽ ዝተፈላለየ ዕድላትን ደሊታትን ኣብ ጉዕዞ ሂወት'ውን እዩ። ብቐንዱ ድማ፡ ኣብ ምዕዋት ሸቶታት ዘላቒ ምዕባለ ኣገዳሲ ረቛሒ እዩ።

እዚ ይኹን እምበር፡ ጸብጻባት ከም ዘመልክትዎ ብዓለም ደረጃ 765 ሚልዮን 15 ዓመትን ልዕሊኡን ዝዕድመኦም መንእሰያትን ዓበይትን ካብ ብዙሕ ዕድላት ዝተደረቱ ከንብቡን ክጽሕፉን ዘይክእሉ እዮም። ብተወሳኺ፡ 250 ሚልዮን ካብ 6-18 ዓመት ዝዕድመኦም ቈልዑን መንእሰያትን ካብ መኣዲ ትምህርቲ ወጻኢ ከም ዝኾኑ'ዮ ዝግመት። ብዙሓት ካብቶም ኣብ መኣዲ ትምህርቲ ዘለዉ ዜጋታት እውን ብቕዓት ናይ ምንባብን ምጽሓፍን ዘይብሎምን ኣብ ዝተሓተ ደረጃ ዘለዉ ምዃኖምን እዩ ዘመልክት። ምዝኻር ናይ'ዛ ዕለት እምበኣር ኩሎም ዜጋታት ብዘይ ኣፈላላይ ናይ ጾታ፣ ዕድመ ይኹን ኣካላዊ ጸገም ተጠቂሞም ናይ'ዚ ዕድል ንክኸፍቱ ግንዛበን መረዳእታን ካብ ብምሃብ - ኣራማዊ ስጉምቲ ንምውሳድ ዘኽእል ደርኺት ንምፍጣር እዩ።

ብዓለም ደረጃ ዘሎ ዘሰክፍ ኩነታት ኣብ ደረጃ መሃይምነት ምጥፋእ፡ ኣቓልቦ ክግበረሉን ግድን ፍታሕ ክረኽብ ስለዘይኮአን እምበኣር፡ ካብ 1967 ጀሚሩ ኣህጉራዊ መዓልቲ ምጥፋእ መሃይምነት ዓመታዊ ትዝከር ኣላ። ዓመታዊ ምዝካር ናይ'ዛ ዕለት፡ ኣብ ሓንቲ ሃገር ኩነታት ኣቕርቦት ትምህርቲ ንኽሉ ብምፍታሽ ኩሎም ዕድል ትምህርቲ ዘይረኸቡ - ማለት ቈልዑ፡ መንእሰያትን ዓበይትን ምስ ዝምልከተን መሻርኽቲ ብምውህሃድ ኣቕርቦት መሰረት ትምህርቲ ክውን ንምግባር ዝዓለመ እዩ።

እዛ ዕለት ኣብ ሃገርና፡ ኑቲ ካብ እዋን ብረታዊ ቃልሲ ጀሚሩ ክሰርሓሉ ዝጸንሐ ትግባረ ንጥፈታት ምጥፋእ መሃይምነት ንዓበይቲ ንምድራዕን ንምሕያልን፡ ካብ 2002 ጀሚራ ዓመታዊ ክትዝከር ጸኒሓን ኣላ። ካብ ኩለን ዞባታት ዝምልከቶም መሻርኽቲ ብምዕዳም ክካየድ ዝጸንሐ ርክባትን ዋዕላታትን፡ ተመኩሮ ኣብ ምቅስቓስ፡ ቀዳምነታት ኣብ ምስራዕ

ከምኡ'ውን ግዝዝበን ኣፍልጦን ክብ ኣብ ምባል ሓገዙን ወጽኢት ተረኺቡዎ'ዩ። ብፍላይ ኣብ መዳይ ምጥፋእ መሃይምነት፡ ኣብ ኩለን ዞባታት፣ ዘየቋርጽ ስርሓት ክስላሰል ክኢሉን ምጣኔ ምጥፋእ መሃይምነት ኣዝዩ ጕዲሉን እዩ። ብዙሓት ዜጋታት ብፍላይ ከኣ ደቂ-ኣንስትዮ ተጠቂሞም ኩይነን ረቢሐናሉ እዮን።

ብዓለም ደረጃ፡ ኣብ ሸቶ ትምህርቲ ንዘላቒ ምዕባለ ንምጥፋእ መሃይምነት ዝምልከት፡ ክሳብ 2030 ክረጋገጽ ትጽቢት ዝግበረሉ ክልተ ታርጌታት ሰፊሩ ኣሎ። እቲ ቀዳማይ ታርጌት፡ ክሳብ 2030 ኣብ ክሊ ዕድመ 15-24 ዘለዉ መንእሰያት ኩሎም - መሃይምነት ከጥፍኡ ኣለዎም ዝብል'ዩ። እቲ ካልኣይ ታርጌት ከኣ፡ 15 ዓመትን ልዕሊኡን ካብ ዘለዉ ዓበይቲ መሃይማን መብዝሕትኦም (Substantial number) መሃይምነት ከጥፍኡ ኣለዎም ይብል።

ኣብ ሃገርና፡ ኣብ መደብ ምጥፋእ መሃይምነት ዝተኻየደ ቀጻልን ዝተወሃሃደን ጻዕርታት ምጣኔ ምጥፋእ መሃይምነት፡ ኣብ 15-24 ዓመት ዝዕድመኦም መንእሰያት 94 ሚእታዊት በጺሑ ኣሎ። ኩሎም ኣብ'ዚ ክሊ ዕድመ'ዚ ዘለዉ መንእሰያት፡ መሃይምነት ንኸጥፍኡ 6 ሚእታዊት ጥራይ ይተርፈና። ኤርትራ ኣብ'ዚ መዳይ'ዚ ኣረጋጊጻቶ ዘሎ ዓወት ኣብነታዊ ኰይኑ፡ ንምሉእ ዓወት በብከባቢኡ

ኣተኩርና ክንሰርሓሉ ግን ከድልየና እዩ። ክሰርሓሉ ዝጸንሐ "ኣብ ከበቢና መሃይምነት ዘጥፍኡ ዓዲ ከይትህልወና ሃዩ ተወሃሂድና ንስራሕ" ዝብል ቴማ ብዕቱብ ክንሰርሓሉ ከድልየና እዩ። ስለ'ዚ፡ ብኣጋጣሚ ናይ'ዛ ዕለት እንኣትዎ መብጽዓ፡ ኣብ ዝቕጽል ሓጺር ዓመታት እቶም መንእሰያት ኣብዮ ከምዝርከቡ ብምፍታሽ መሃይምነት ከምዘጥፍኡ ምግባር ክኸውን እዩ።

ኣብ ዝሓለፈ ዓመት ብኣጋጣሚ ዝኽሪ ናይ'ዛ ዕለት፡ ምጣኔ ምጥፋእ መሃይምነት (literacy rate) ኣብ ኤርትራ 85 ሚእታዊት ከምዝግመት ተሓቢሩ ነይሩ። እዚ ግን፡ ግምታዊ እምበር ድሕሪ 2008 ግቡእ መጽናዕቲ ስለዘይተኻየደ፡ ኣብ ዝቐርብ ሃገራውን ኣህጉራውን ጸሐፋት ከም መወከሲ ክውሰድ ኣይተኻእለን። ብኻልኦት ዝቐረበ ምንጪ ሓበሬታ ገይርካ እዩ ክስራሕ ጸኒሑ። ስለ'ዚ ኣብ'ዚ መዳይ'ዚ ብልክዕ ኣብዮ ከምዘለና ብምፍላጥ፡ ክሳብ 2030 ኣብ ናይ ትምህርቲ ዘላቒ ምዕባለ ተታሒዙ ዘሎ ታርጌታት ብመጽናዕቲ ዝተደገፉ ወጥን ብምውጻእ ምእንቲ ክስራሕ፡ ንምጣኔ ምጥፋእ መሃይምነት ዝምልከት መጽናዕቲ ምክያድ ኣገዳሲ እዩ። ብዘተፈላለየ ምንጪታት ዘውጽብ ግምት ተረፉ፡ ብእንኮ ብመጽናዕቲ ዝተደገፈ እዋናውን ቅኑዕን ሓበሬታ ክትሓዝ ስለዘየብኡ፡ ብሚኒስትሪ ትምህርቲ ተታሒዙ ዝጸንሐ መጽናዕቲ ግድን ክትግበር ከድሊ እዩ።

እዛ ዕለት፡ "ሕብረ-ቋንቋዊ ትምህርቲ፡ መሃይምነት ምጥፋእ ንሓብራዊ መረዳእታን ሰላምን" ብዝብል ቴማ ትዝከር ኣላ። ቋንቋ ኣደ ማእከል ዝገበረ ምሕያል ወይ ምርዓም ሕብረ ቋንቋዊ ትምህርቲ ኣብ ሓንቲ ሃገር ከኣ ኣብ ምርግጋጽን ምድራዕን ሸቶታት ዘላቒ ምዕባለ ብሓፈሻ፡ ኣብ ብሓባር ብሰላም ምንባር ሓብራዊ ሰቲትን ምንጋስ ሰላምን ዝህልዎ ተራ ልዑል'ዩ። እዚ ኣብ ሃገርና ሓድሽ ዝተኣታቶ ዘሎ ዘይኮነ፡ ካብ እዋን ብረታዊ ቃልሲ ንነጽነት ጀሚሩ ዝተሰርሓሉን ወጽኢት ዝተረኽቦን ዝርከቦ ዘሎን ኣገዳሲ ተመኩሮ ኣብ ታሪኽ ትምህርቲ ኤርትራ እዩ።

ክዕቀብን ክብ ንዝበለ ወጽኢት ዝያዳ ክፍተሸን ዝግባእ ድማ እዩ። ምርግጋጽ ዘተኣማምን ስረት ኣብ ብቕዓት ምጥፋእ መሃይምነት፡ ኣብ ዜጋታት ርሒብ ዝኾነ ናይ ምቕጻልን ኑብሱምምዕባልን ዕድላት ዝፈጥር ኣፍ-ደገ ንዕምሪ ምሉእ ትምህርቲን ስልጠናን እዩ።

ኣብ ዝቕጽል ነዊሕ ዘይኮነ ዓመታት፡ ክረጋገጽ ዝደለ ወጽኢት፡ ኣብቲ ጌና ዕድል ዘይረኸበ ከባቢታትን ኣካላት ሕብረተ-ሰብናን ብምትኳር፡ ናይ ምጽፋፍ ዕማም ብምክያድ ንኤርትራ ካብ መሃይምነት ናጻ ዝኾነት ሃገር ምግባር'ዩ። እዚ ክውን ንምግባር፡ ኑቲ ክሰርሓሉ ዝጸንሐ ሰለስተ ኣገባባት - ማለት ኩሎም ቈልዑ ናይ መባእታ ደረጃ ዕድል ትምህርቲ ክረኽቡ ዝካየድ ጻዕርታት ብምሕያልን ብምስፋሕን፡ ካብ መኣዲ ትምህርቲ ወጻኢ ንዝለዉ ቈልዑ፡ ከገልግል ዝሰርሓሉ ዘሎ መደብ ዓቕሚ ብሾሉ መዳዩ፡ ብምሕያል ከምኡ'ውን ኣድማዕነት ንጥፈታት ምጥፋእ መሃይምነት ንዓበይቲ ክውን ብምግባር ምቕጻል እዩ። እዚ ኣገዳሲ ተመኩሮ'ዚ ከም ኣድላይነቱ ኣብ ኩለን ዞባታት ብዕቱብ ክሰርሓሉ ይግባእ።

ምኽንያቱ፡ ብሃገርናን ብኣህጉርን ደረጃ ኣብ ወጽኢት ምጥፋእ መሃይምነት ክሳብ 2030 ተታሒዙ ዘሎ ታርጌታት፡ ኣብ'ዚ እዋን'ዚ ኣብ ዝሓሸ ደረጃ ስለዘሎና፡ ኑቲ ዝተረፈና ብምልኣት ክንዝዝም ኣብ ኩሉ ደረጃ ዘሎና ሰብኣውን ንዋታውን ዓቕሚ ብምሕያልን ብወሀደት ብምንጣፍን፡ ንኣድማዒ ወጽኢት ንበገስ።

ኣህጉራዊ መዓልቲ ምጥፋእ መሃይምነት ኣብ ሃገርና ንመበል 23 ብዓለም ደረጃ ድማ ንመበል 59 ግዜኣ እያ ትበዓል ዘላ። ኣብ'ዚ ሓጺር ዘይኮነ ዓመታት ኣብ ሃገርና በብዞባኡ ዝተቐሰመ ተመኩሮን ተሳሊጡ ዘሎ ስራሕን መሰረት ብምግባር፡ ኑቲ ዝተረፈና ከይጸፍፍን ዘተኣማምን ስረት ከየንጸፍን "ሓደ'ኳ መሃይምነት ዘየጥፍኤ/ት ኣብ ግዳም ይኹን ብድሕሪት ክይተርፉን ብዝብል ኒሕ፡ ንትግባረኡ መብጽዓና ነሐድስ" እዩ መልእኽቲ ናይ'ዛ ዕለት።

ምጥፋእ መሃይምነት፡ ንምዕሩይን ውሑስን ምዕባለ!

ዕብየትን ብልጽግናን፡ ብትምህርትን ስልጠናን!!

ዜና

ዝኽሪ ምጅማር ብረታዊ ቃልሲ ህዝቢ ኤርትራ፡ ኣብ ዝተፈላለያ ሃገራት ብልዑል መዓርግ ተጸምቢሉ

መበል 63 ዓመት ምጅማር ብረታዊ ቃልሲ ህዝቢ ኤርትራ፡ ኣብ ጀርመን፡ ደቡብ ሱዳን፡ ቐጠርን ሕቡራት መንግስታት ኣመራትን ብውዕውዕ ሃገራዊ ስምዒት ተዘኪሩ።

ኣብ ከተማ ፍራንክፈርት - ጀርመን ኣብ ዝተኻየደ ናይ ዝኽሪ መደብ፡ ጠቕላሊ ቈንስል ሃገረ ኤርትራ ኣቶ ክብረኣብ ተኽስተ፡ ባሕቲ መስከረም ኩሉ ኣማራጺታት ሰላማዊ ፍታሕ ምስ ተዓጽወ፡ ናይ ምንባር መሰልና ምስ ተኣፍገን ህዝብና ኣብ ሓደጋ ምስ ወደቐን፡ ውሑዳት ግን ከኣ ሰብ ራኢ ሓርበኛታት ብረታዊ ቃልሲ ዝጀመሩላ፡ ኣብ ኤርትራዊ ዓውደ-ኣዋርሕ ከም መዓልቲ ዝኽርን መብጽዓን ዕዙዝ ቦታ ዘለዋ ዕለት ምዃና ገሊጹ።

"ዓለምን ዞባናን ብዋጭዋጭን ዘይምርግጋእን ኣብ ዝሀወኸሉ ዘሎ ግዜ፡ ኤርትራ ሰላማ ምዕቃብ ፍረ ክብርታት ባሕቲ መስከረም ከምዝኾነ ዝጠቐሰ ኣቶ ክብረኣብ፡ ኣብ ወጻኢ ዝነብር ኤርትራዊ ከም ወትሩ ሓድነቱ ኣትሪሩ ኣብ መደባት ልምዓት ሃገር እጃሙ ከበርክት ተላቢዩ።

ኣብ ጁባ - ረፓብሊክ ደቡብ ሱዳን ኣብ ዝተኻየደ ተመሳሳሊ ናይ ዝኽሪ መደብ፡ ኣምባሳደር ኤርትራ ኣቶ የውሃንስ ተኽለሚካኤል፡ ሓደ መስከረም - ህዝቢ ኤርትራ ብዓመጽ ንዝተኣፍነ መሰል ብቕልጽሙ ንኽረጋግጽ ዝዋሕን መሪርን ሓርነታዊ ቃልሲ ዝቐለሰ፣ መሰረት ናይ'ቲ ድሕሪ 30 መሪርን ፈታንን ዓመታት ዝተረኽበ ምሉእ ሓርነት ከምዝኾነት ገሊጹ።

እዚ ከም'ዚ ኢሉ እንከሎ፡ ማሕበረ-ኮም ኤርትራውያን ኣብ ቐጠር ኣብ ዘወደብዎ ዝኽሪ መበል 63 ዓመት ምጅማር ብረታዊ ቃልሲ፡ ኣምባሳደር ኤርትራ ኣቶ ዓሊ ኢብራሂም ኣሕመድ፡ ብዛዕባ ታሪኽን ርዝነትን ናይ'ታ ዕለት መግለጺ ድሕሪ ምሃብ፡ ሓደ መስከረም - ዓመት መጸኣ ናጽነትናን ልኡላውነትናን ንምውሓስን መደባት ህንጻት ሃገር ንምድንፋዕን ቃልና እነሐድሰሉ ከምዝኾነት ኣገንዚቡ።

ኣብ ቺባ - ሕቡራት መንግስታት ኣመራት ዝነብሩ ዜጋታት ብወግዓዊ፡ ንመበል 63 ዝኽሪ ምጅማር ብረታዊ ቃልሲ፡ መብጽዓኦም ንወፉይ ስራሕን ኣበርክቶን ብምሕዳስ ከምዘጸምበሉ ተሓቢሩ።

እቲ ናይ ዝኽሪ መደባት፡ ብስነጥበባውን ባህላውን መደባት ደሚቑ ነይሩ።

ለማሒ ኣብ ERI-TV

09:00	ሃገራዊ መዝሙር
09:05	ኤሮብክስ
09:40	ፊዮሪና
10:35	ፓኖራማ
11:00	ማእገር
13:00	ዶክተራት ኣብ ስቱድዮ
13:45	ቀስተ ድሕነት
14:00	ሞዛይክ
16:30	እንዳ ዝማም
17:05	ፊረ ጻዕሪ
17:25	መስተንክር
18:00	መደብ ዋልታ
18:40	ህርመት
20:00	ዜና ትግረ
20:13	እትመት
21:00	ዜና ትግርኛ
21:25	ቡያ
22:00	ዜና ዓረብ
22:15	ፍናተ ሂወት
22:30	ዜና እንግሊዝ
22:40	ሃገራዊ መዝሙር

ሰኑይ

12:00	ሃገራዊ መዝሙር
12:05	ዘዋሪት ካሜራ
12:30	ዜና ትግርኛ
12:55	ዜና ስፖርት
13:30	ዕላል ጥበባት
13:30	ዜና ዓረብ
13:45	ሄሎ ደባይዋ
16:00	ዶክመንታሪ
17:00	ዜና ትግርኛ
17:20	ሌላ
17:30	ዜና ዓረብ
17:45	ደረት ቃና
19:10	ሳይዳ
20:00	ዜና ትግረ
20:13	ሰሙናዊ ስፖርት
21:00	ዜና ትግርኛ
21:25	ዳህሳስ ሕትመት
22:00	ዜና ዓረብ
22:15	መደብ ጸባቐ
22:30	ዜና እንግሊዝ
24:40	ሃገራዊ መዝሙር

ቁርሲ ሰንበት

መርሃዊ ገብረሚካኤል

ብሕታውነት ኣገዳሲ ዘኾነሉ ምኽንያት እንታይ እዩ? ኣገዳሲ ዲዩ ኸ?

ብሕታውነት ደስ ዘብሎም ብዙሓት ሰባት ኣለው። እዚ ኩነት'ዚ ነዐኦም ዝበለጸ ሃዋህው ክኸውን ይኽእል እዩ። እንተኾነ ሓደ ሓደ ግዜ ብዝዕባዚ ምስ እትሓቶም ዝህብዎ መልሲ፡ "ብሕታውነት እቲ ዝመቅረ'ዩ ንጉደይ። እንተኾነ ሰብ ጸሊኣ ዘይኮነ ንብሕተይ ኣብ ዝኾነሉ እዋን ውሽጠይ ሰላም ስለዝሰፍነ፣ ኣእምሮይ ካብ ዋጭዋጭታ ኣዕረፉ ክይተሰከፈ ናጻ ኮይኑ ሓሳባት ከሰላስል ስለ ዝኽእል እዩ። ከምኡ ድማ በይነይ ክኸውን እንከለኹ፡ ሕሉፍ ዛዕባታትን ህሉው ኩነታት ጉዕዞ ህይወተይን ክድህስስ ባይታ ዝፈጥረለይ መሳጢ ኩነት ኮይኑ ስለ ዝስመዓኒ እዩ . . ." ክብሉ ይሰምዑ። ዋላ ደኣ ንብሕታውነት በዚ መንገዲ'ዚ ክገልጽዎ ይሰምዑ'ምበር፡ ኣብዚሖም 'ኩሉ ግዜ ባሕታዊ ኩን' ማለት ከምዘይኮነ ግን ይምጉቱ እዮም።

ዘለካ ዓቕሚታት ብምልኣት ንኽትፍትሾ፡ ሓሳባትካ ንኽተኻፍዝብ፡ ከምኡ ድማ ህይወትካ ብልጹቲ ኮይና እትጉዓዘሉ ባይታ ንምጥጣሕ ብሕታውነት ኣገዳሲ እዩ። ብሕታውነት ሓሳብ ከተውርድን ከተደይብን ዕድል እትረኽበሉ ኣዛናዩን መርሚርን እዋን ብምዃኑ፡ ብብዙሓት ዝህረፍ ሃዋህው ተባሂሉ ይግለጽ እዩ።

ኣብ ማሰርሕ ጉዕዞ ህይወት ብዙሓት ሰባት ንወሰኑን ግዜ ምሳና ሓቢሮም ክጉዓዙ ይጸንሑ'ሞ፡ ጠንቁ ብዘየገድስ ካብና ምስ ተፈልዩ ካብ ህይወትና ዝወጽኡሉ ዕለት ዝኣኸለ ኮይኑ ምስ ዝሰመዓና ክንኣልዮም ንርእ ኢና። ምስ ብዙሓት ሰባት ዝተፈላለየ ኢጋጥሚታት ብዘመባቡሱ ኩነት ክንሳለ ንኽእል ኢና። እንተኾኑ ምስ ኩሎም ኣይንቐጽልን። ይንዋሕ ይሕጸር፡ ይዕበ ይንኣስ፡ ንዕበየት ዝምድናኻ ዝዕንቅፍ ገለ ነገር ምስ ዘጋጠፈ፡ ዝምድናኻ ምስ'ቶም ጸቡቕ ርክብ ዘይብሎካ ሰባት ካብቲ ንበር ንታሕቲ እናንቆልቆለ ክኸይድ ምርኣይ ሓድሽ ነገር ኣይኮነን።

እዞም ብዘተፈላለየ መንገዲ ዝተሓለኸዮም ሰባት ይኸኑ ነገራት፡ ብዘተፈላለየ ምኽንያት ክትርሕቖም ዘገደደካ ሃዋህው ንኽትገብር ከኣ ናይ ብሕታውነት ግዜ ኣገዳሲ እዩ። ከምዚኦም ዝበሉ ሰባት ገለ ክፋል ታሪኽ ህይወትካ ብምዃኖም፡ ክብሪ ክትህቦም ግቡእ እዩ።

ሰባት ብዘተፈላለየ ምኽንያት ክርሕቑኻ ይኽእሉ እዮም፣ ቀምታ ግና ኣይትሓዘሎም። ብዙሕ ክትከስሉን ኣብ ረብሓኻ ከተውዕሎን እትኽእል ግዜ ኣሎካ። እቲ ኩነትን ደረጃ ዕድመኻ ንሰባት እናልዓልካ ከምዚን ከምቲን ገይርካ ኣብ ምግል ክተጣጥር ግቡእ ኣይኮነን። ብኻልእ ኣበሃህላ፡ ኣብ ከባቢኻ ንዘለዉ ቀረብትኻ ብዝዕበ ተይም ኣብ ህይወትካ ገለ በሰላ ሓዲጎም ዝሓለፉ ሰባት ዘኩርካ ከተዕልሎም ምፍታን ጸቡቕ ዘይኮኑ ይኽእል እዩ። ኣብ ክንድኡሱ ካብ ከምዚኦም ሰባት ብምፍልላይካ ኣብ መጻኢ ክትረኽቦ እትኽእል ዕድል ንምምዝጋዝ፡ ምስ ጉዳ ርእስኻ እትመያየጠሉ ናይ ብሕታውነት ግዜ ከም ዘድልየካ ብምዝካር ግዜኻ ክትጥቀመሉ ይበልጽ።

ምስ ነፍስኻ ምትእስሳር ማለት፡ ንዕበየትካ ቀዳምነት ምሃብ እዩ። ንነፍስኻ ዘድልየካ ግዜ፡ ኣቓልቦን ትኹረትን ምሃብ ድማ ህሉው ኩነታትካን መጻኢ መደባትካን ኣብ ምምዕዛን ኣገዳስነት ኣለዎ። እዚ ከዉን ንምግባር ከኣ'ዩ ናይ ብሕታውነት ግዜ ክህልወካ መሰረታዊ ጠቕታ ዝኸውን።

እተመሳቐለ ቃላት ስርሑ

ንጋድም

1. ቴማ መዓልቲ ናጽነት 2023
8. ናይ ጣዕሳ ቃል (ብዮዝምጣል)
10. ካብ ርስዕቲ 2 ፊደል
11. ታሪኽ ብእንግሊዝ
12. ሓወሲ፡ ጸንበረ (ፋሕ ዝበለት)
13. ካብ ቀያሕ 2 ፊደል
14. ተዘራረበ፡ ተረዳዳአ
15. ኢንጅነር
17. ሓፍቲ ሰብኣይ
18. ...እናበሉኻ ዶ ትጋገ
19. ካብ መንሁብ 3 ፊደል
20. ዘንግዐ፡ ሃዝለ (ብዮዝምጣል)
22. ኮፍ መበሊ፡ መቐመጢ
24. ኣለዩ፡ ተኸናኸነ
26. ካብ ሳዕሳዒ 2 ፊደል
27. ትንቢት ተናጋሪ፡ ብቑዕ ጻድቕ
28. ብሳዕሪ ዝተኸደነ ገዛ
29. ብዚንጎ ዝተኸደነ ገዛ
31. ሃጢሩ
32. ተዛረብ
34. ውራይ፡ ግብጃ
35. ናይ ቅብኣት እኽሊ
36. ዕረ ዝመስል ቀርጺ ዘለዎ ተኽሊ
38. ሙብልዒ ኣካላ (ብዮዝምጣል)
40. ኣብ መንገዲ ባጽዕ ትርከብ ን/ዞባ
42. ፈሳሲ ዘለዎ ዕምባብ
44. ሓፈሱ
46. ረጉድ በትሪ
48. ካብ ክፍሊ ኣካልና መግቢ እተደቕቕ
50. ሓውሲም
51. ውሳድ ጤል፡ ጥቦት

(ኣዳላዊ ኢሳያስ ያቆብ ካብ ሃብሳኤ

ንትኹል

1. ጽልኢ
2. ዋጭ ዋጭ፡ ዕግርግር
3. ስም ጓል
4. ሰዓ
5. ፈሳሲ፡ መርወዩ፡ መጥለሊ
6. ካብ ኣንስትዮ 2 ፊደል
7. ቀው ዝበለ፡ ዘይልዙብ (ብዮዝምጣል)
8. ባይታ (ብዮዝምጣል)
9. ዓይነት መግቢ
12. መፍረ ንህቢ፡ እንዳ ንህቢ
14. ቀዊደዩ፡ ፈሐሰዩ (ንገመድ)
16. ምእላይ ኑዩግዚ
21. ፈጥፈጥ፡ ቀጥቀጥ
22. መሳሃዪ
23. ሓረዱ
24. ማስተዪ ጸባ
25. ብሓዊ ዝጠፍኣት ከተማ (ካብ ጥንቲ)
27. ከም ቁ. 27 ንጋድም
28. ኣሳስዩ
30. ቦርሳ ብእንግሊዝ
31. ናይ ሕማም ዓይነት
33. ልኹዕ
37. ናይ ገረብ ስም
38. ማሕበር ኩዕሶ እግሪ ብኣሕጽሮት (ብዮዝምጣል)
39. ትሕቲ ባዶ
41. ጸጉርና ንእለ
42. ወላ ሓንቲ
43. ሃፈፉ፡ ተወዲኡ፡ ...ኢሉ ፡
45. ዝተዘርአ ግራት
48. ዓይነት ጸብሒ
49. በሊሕ መላጺ

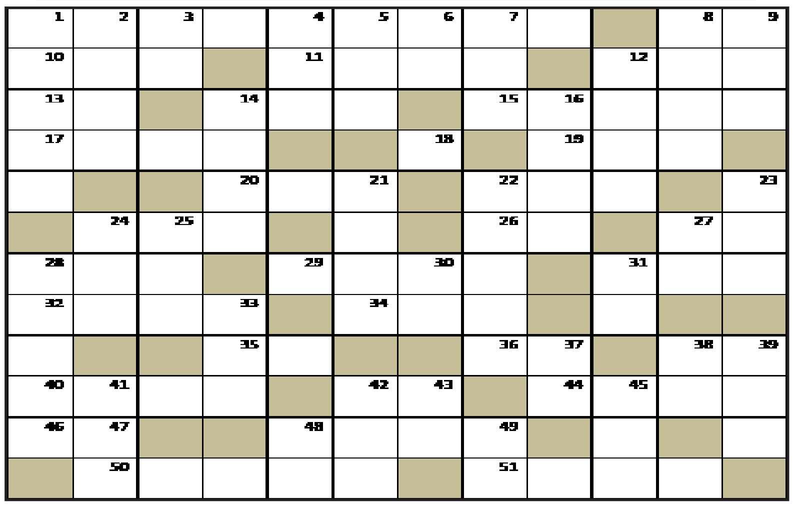

"ነደቕቲ ዝነዓቕዎ እምኒ ማእዝን ኮነ"

ኣብ ሓደ ማካይን ዘፍሪ ትካል ዝሰርሕ መሃንድስ ብደረጃ ዓለም ኣዝዩ ብልጹቲ ዝኾነት ማኪና ክትስራሕ ንድፊ ኣቕረበ። ብመሰረት እቲ ዝቐረበ ንድፊ ማኪና ተሰሪሓ ንምርኢት ድልውቲ ኮነት። ማናጀር ናይ'ቲ ትካል ብሓሳብን ፈጠራዊ ክእለትን እቲ መሃንድስ እናተገረመ፡ ነቲ መሃንድስ ልዑል ክብርን ኣድናቖትን ሃቦ።

መስርሕ ምስናዕ ናይታ ብልጽቲ ተባሂላ ዝተጠቕሰት ሓዳስ ሞዴል ማኪና ድሕሪ ምዝዛሙ፡ ናብ መርኣዩ ክፍሊ (Showroom) ናይቲ ትካል ንምኻድ ካብቲ ጋራጅ ክትወጽእ ኣብ ዝፈተነትሉ እዋን ሓደ ሽግር ተፈጥረ። እዚ ዝኾነሉ ምኽንያት ድማ ብራኽ ናይታ ማኪና ካብቲ መውጽኢ ማዕጾ ናይቲ መርኣዩ ክፍሊ ክልተ ኢንች ይነውሕ ብምንባሩ፡ ክትወጽእ ኣይከኣለትን።

እቲ መሃንድስ ዝ ኣቐዲሙ ብዘይምሕሳቡ ሕማቕ ተሰምዖ። ማናጀር ናይቲ ትካል'ውን ብተመሳሳሊ ጉህዩ። ልዕሊ ኩሉ ግና፡ እዛ ማኪና ብኸመይ ክትወጽእ ከም እትኽእል ኣብ ከቢድ ሓሳብ ክጽመዱ ግድን ኮነ። ድሕሪ'ዚ ሃንደበታዊን ዘይትጸበታዊን ኩነት፡ ኣብ መላእ እቲ ትካል ነውጺ ተፈጥረ። ማናጀር ከኣ፡ ፍታሕ ከምጽኡ ይኽእሉ እዮም ኢሉ ንዝኣመነሎም ኩሎም ኣብቲ ትካል ዝሰርሑ ክኢላታት ኣከቦም።

ኣብቲ ትካል ሕብረ ማካይን ኣብ ምልካይ ዝጥፍ ቀባኢ ነቲ ኩነት ብምስትብሃል፡ እታ ማኪና ካብዚ ቦታ ክትወጽእ እንተ ፈቲና ብላዕሊ ምጭፍላቓን ምልሕጻጻን ክገጥማ ከምዝኽእል ብምጥንቃቕ፡ ከይተበላሓትካ ነታ ማኪና ምውጻእ ፈጺሙ ከምዘይከኣል ሓበረ። ኣሰዒቡ ድማ እቶም መሃንድሳት ተሰኪ ክይቀረጹ ነቲ ላዕለዋይ ክፋል መንደቕ ናይ'ቲ ኣፍ-ደገ ብውሑድ ዓቐን ብምፍራስ ነታ ማኪና ከውጽኡዋ፡ ምስ ወጸት ከኣ ዳግማይ ክዕረ ሓሳብ ኣቕረቡ። እዚ ሓሳብ ግን ቡቲ ማናጀር ናይ'ቲ ትካል ተቐባልነት ኣይረኸበን። ምፍራስ ኣፍ-ደገ ነቲ ጋራጅ ጸቡቕ ክኸውን ከምዘይክእል ብምምዃት፡ ነቲ ሓሳብ ውዱቕ ገበሮ።

እቶም ክኢላታት ኣብ ከምዚ ፈታኒ ህሞት እንከለዉ፡ ነቲ ዝህብዎ ዝበሩ ሓሳባትን ርእይቶታትን ጥራይ ክሰምዕ ዝጸንሐ'ሞ፡ ዝኸውን ፍታሕ ከምጽኡ ከምእተጸገሙ ዘስተውዓለ ዋርድያ ናይቲ ትካል፡ ናብቲ ማናጀር ገጹ ክስጉም ተራእየ። ናብኡ ቀርብ ኢሉ ድማ፡ "ፍቓድካ እንተኾይኑ መፍትሒ ናይዚ ሽግር ዝበልኩዎ ሓንቲ ሓሳብ ከቕርበልካ" ክብል ተወከሰ።

ኩሎም ሞያውያን ናይ'ቲ ትካል ተኣኪቦም ክፈትሕዎ ዘይከኣሉ ጉዳይ፡ እዚ ዋርድያ ብኸመይ ክፈትሖ ይኽእል ዝብል ሓሳብ ድማ ኣብ ርእሲ ነፍሲ-ወከፎም ይጋማዳሕ ነበረ። በዚ ምኽንያት፡ መፍትሒ ሓሳብ ናይቲ ዋርድያ እንታይ ምዃኑ ንምስማዕ ድምጺ ዘወደቐት መርፍእ ከሰምዕ ዘኽእል ጸጥታ ኣብቲ ጋራጅ ሰፈነ።

እቲ ዋርድያ ኣፉ ብምኽፋት ካብ ልሳኑ ዝመንጨወ ቃላት ኣብ እዝኒ ሰራሕተኛታት ናይ'ቲ ትካል ክቃልሕ ጀመረ።

ሓሳቡ፡ "እዛ ማኪና ብውሑድ ኢንች ጥራይ'ያ ካብ ኣፍ-ደገ እዚ ህንጻ በሪኻ ዘላ። ስለዚ፡ ንጎማታ ኣየር ናይቲ ጎማ ምስ ትቕንሰዎ ወይ ምስ ተንፍሰዎ፡ ብራኽ ናይታ ማኪና ብዝይጥርጥር ንታሕቲ ስለ ትቕበል እዩ። ሽዑ እታ ማኪና ብቐሊሉ ክትወጽእልኩም እያ" ዝብል ነበረ። ድሕሪ'ዚ፡ ሓሳብ ናይቲ ዋርድያ ተቐባልነት ከምዝረኸበ ዘመልክት - ነቲ ጋራጅ ዘናወጸ ድምጺ ጣቕዒት ተሰምዐ። ከም መርኣያ ሓጎሶም ብርቂ ኣተሓሳስባ እቲ ዋርድያን ድማ ብኢዶም ኣትረርም እናጨበጡ ሰላምታ ክምጥወሉ ተራእዩ።

ኩሉ ግዜ ዝኾነ ሽግር ብሞያውያን ጥራይ ክትፈትሖ ኣይትድለ። ምኽንያቱ፡ ንገራት ኣጻቢቕና ካብ ዘይምስትብሃል ካብ ቁጽጽርና ወጻኢ ኮይናም ንኽቕጽሉ ባይታ ክንፈጥር ስለ ንኽእል። ስለዚ ድማ ኢና ወትሩ ንገራት ብኹሉ መለክዒታት ክንጥምቶም እንሕተት። ብተወሳኺ፡ ንሓደ ነገር ኣብ ክንዲ ብክኢላታት ጥራይ ክፍታሕ ከምዝኽእል እምንቶ ምሕዳር፡ ንተደላዪ ኩነት ኣብ ግዚኡ ክፈትሕ ዝኽእል ተራ ሰብ'ውን ኣብ ከባቢኻ ክህሉ ከምዝኽእል ዘይምዝንጋዕ። ከምቲ "ነደቕቲ ዝዐቕዎ ርእሲ ማእዝን ኮይኑ ወጸ" ዝተባህለ፡ ንዝኾነ ሰብ ኣይትንዓቕ።

ስለዚ፡ ኣብ ሂወት'ውን ብተመሳሳሊ ከምዚ ኪጋጥም ስለዝኽእል፡ መፍትሒ ንምርካብ ኣፍኩስካ ሕሰብን ኣዕሚቕካ ኣስተንፍስ። ኣብ መወዳእታ ድማ ነገራት ንምስትኽኻል ኣተሓሳስባኻ ብምዕራይ፡ ንህይወት ሕልኽላኻታ ኣውሒድካ ኣስተማቕር።

ክሳራ ከባቢ

ሓደ ሽማግለ ሰብኣይ፡ "ክሳራ ከባቢ'ዩ'ም እዚኦም፣ ከም ብዓል እዚኣቶም ብሓቂ'የ ዝበለካ ክሳራ ከባቢ እዮም!" እናበሉ ኢዶም እናዝጸጉ ክኸዱ እንከለዉ ዝሰምዖም ሓደ መንእሰይ፡ "እሂ ደኣ ደሓን ዲኹም ኣቦይ ባሻይ? እንታይ ተረኺበ? እዞም ክሳራ ከባቢ ትብልዎም ዘለኹምከ ብዓል መን'ዮም?" ብምባል ኣድራጋ ሕቶታት ኣቕረበሎም።

እቶም ሽማግለ ሰብኣይ ከኣ፡ "ወይለይ ኣቦኻ፡ ክሳራ ከባቢ ደኣ፡ ዘየፍሪ ምህሮ

ብድንቁርናኡ ዝፍሳሕ መሃይም
ነፍሱ ዘይኣሊ
ሃብታም መስተማሰሊ
ዕቡይ ድኻ
ምሉእ ጥዕና ዘለዎ ለማኒ
ሕማቕ ዝጠባዩ መልከዐኛ"

ኢሎም መለሱሉ ይበሃል። ንስኹምከ ክቡራት ኣንበብቲ፡ 'ክሳራ ከባቢ ከመይ ዝበሉ እዮም' እንተ ትብሃሉ ብኸመይ ምገለጽኩሞም?

ዕላልን ዕላሉን

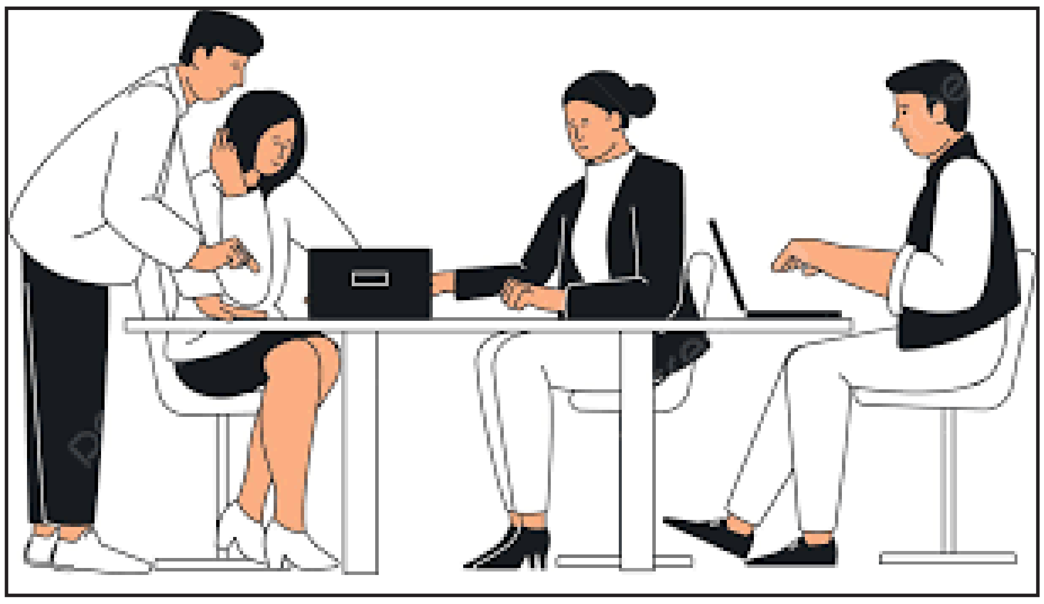

ሃይማኖት መሓሪ

ብዙሓት ዓይነታት ኣተዓልላ ክሓስብ ከለኹ ኣመና እዩ ዘገርመኒ። ዕላል መኻይድትና ስለ ዝኾነ ፍሲ.ወከፍና ምስ ብዙሓት ሰባት ከም ዘዕልልና መቸም ፍሉጥ እዩ። ንዓዕ ኣዕላላይ እንተ ተረኺቡ ዕላል መዓስ ይጽላእ ኰይኑ፣ ለምለምቲ ክሓስቦ ከለኹሉ እቲ ብዙሕ ዘዩደህለሉ ዝበርኸ ናይ ኣተዓልላ ጥበባት እናተጋህደለይ ይመጽእ ኣሎ። ለከ ዕላል እውን ናቱ ዝኸነ ምድባት ኣለዎ። እዚ ክብል ከለኹ ንዓይ ዝተራእየኒ ማለት እዩ እምበር ተመራማሪ ዝጽሕፉዎ ከም ዘይኮነ ክትርድኡለይ እደሊ'የ።

ንዓይ ዕላል ማለት፡ ሕዋስ የብሉ ልቃብ ተዛራቢካ ምኻድ ጥራይ እዩ ነይሩ። በቃ እተን ዝሓዝኦየን ሓበሬታታት ብዘይጥበብ ወይ ብዘይመረቕ ንግር ኣብልካ መንገድኻ ምጽራግ - ኣኽለ እዩ ዝመስለኒ ዝበረ።

ግና ዕላል ከም'ቲ ከም'ዚ ከማይ እንጉብር እንታዳ ተዛራቢካ ወይ መዳርግ ጥራይ ምኻድ ኣይኮነን። ሰብ ናቱ ጥበብ ኣተዓልላ (ገሊኡ'ውን ኣዘናትዊ ክንብሎ ንኽእል ኢና) እዩ ዘለዎ።

ኣብዚ ሕጂ እዋንሲ፡ ዘይኣመላይ ንኽሉ'ዩም መተዓልልተይ፡ ናብ ዕላሉም ጉዳፈስ ናብ ኣተዓልላኡም ከም ዘደህብ ዝጉብር ቀለ መጺኡኒ ኣሎ። ኑቲ ዕላል ረሰዑ ናበ'ቲ እናኸዕልሉኒ ዘገጽበርቑዎ ስምዒትን ዝጉብርዎ ምንቅስቓስን ከተከተር ከለኹ እየ ድማ ንብዩኒ ዝስሕቑ። ምሽ ኣለኩም፡ ከም'ዚ ለሚ ኣብ ብዙሓት ትካላት ማዕኾሚ ዝዋበር፡ ኣብ ቲቪ. ሰባት ብመዚቃ ተሰንዮም እናሳዕሱ ኸለው፡ ደምጺ ናይ ደርፊ ኣጥፊእካ ምንቅስቓሶም ጥራይ ክትርኢ ከለኻ ማለት እዩ። እንደዒ ንዓኻትኩም እምበር፡ ከም'ዚ ክርኢ ከለኹ ኣመና እየ ዝስሕቕ። እቶም ዝስዕሱ ሰባት፡ ከም'ዚ ናይ ሃውሪ ምንቅስቓስ ዝጉብሩ ጸሉኣት ኰይናም ይስምዑኒ። ለከ ሳዕሳዒት እውን መኻይዱ ዝኾነ ህርመት እንተ ዘይሃልዩዎ ላዛ የብሉን።

በሉስኩ ክንደይ ዓይነት ኣተዓልላኻ ተዓዚብኩም ትኾኑ? ኣነኳ ብዙሕ ዓይነት ናይ ኣተዓልላ ሜላ እንደየ ቐጺረ ዘለኹ፡ ገሊኡ ጥዑም፡ ገሊኡ ድማ ይትረፍዶ ሽዑ ንሽዑ እናሰማዕካዮ ዋላ ካብኡ ምስ ተኣለኻ ከማን ንኽልተ/ሰለስተ ሰዓት ዘታኽስካ ኣሎ። ብሰንኪ'ቲ ካብ'ቲ ዕላል ተጻጊንካዮ ዝመጸካ ስልካዩ፡ ትም ኢልካ ከተንብህቐ ትውዕል። ገሊኡ ድማ ስምዕ ከም ዘይጽንሕካዮ መትሓዚ ትሰእኖሉ'ሞ፡ ካብ ኣዕላላይ ምስ ተፈለኻ፡ ገለ እንተ ኹሉለይ ኢልካ፡ ከም ብሓደሽ ማስርዕ ኣተኻኽልካ፡ ኑቲ ሓደ ምስ'ቲ ሓደ እናጣበቕካን ናትካ ግምት እናመላእካን ትርጉም ክትረኽበሉ ትፍትን። በዩናይ ጀሚርካ በዩናይ ከም ዝወድኣልካ ንክትፈልጥ እዩ ዝጨንቐካ! ገለ ቀማሪ ወይ ትምህርቲ ከሲብካ እትወጽኣሉ ዕላል ከም ዘሎ ግን ኣይኩሓደኩን።

እቶም ዝበርህኒን ዘስሕቑኒን ኣዕላልቲዶ ወስ ከብለልኩም። በሉ ሓዝ፡ ካብ'ቶም ኣብ ብዙሕ ኢጋጣሚታት ምሳይ ዕላል ዝለዋወጡ ሰባት ሓደ ጉጅለ ከም'ዚ ናይ መድረኽ ድራማ ዝዓይኑ ዕላል ዘዘውትሩ እዮም። ናይ ስምዒት ተዋሳኣቲ ኰይኖም እዮም ድማ ዝስምዑኒ። ማለት'ሲ ኣብ ናይ መድረኽ ድራማ፡ ብዚዩዳ እቲ ስምዒታዊ ሽነኽ ስለ ዝዕብልል'የ ከምኡ ዝበልኩም ዘለኹ።

ብዙሓ ምሪት ክንልጸልካ ከለው፡ ልክዕ ሽዑ ኣብ ኑብሶም ከም ዝወረደ ክሱብ ዝመስል ዝኸቐረ፡ ናይ ሓዘን እንክዕልሉኻ ወጅሆም ኣደቢናም ንዝም ብርቱዕ ክረምቲ ከም ዝቆጥቀጦ ቐርበት ዝመስሉ፡ ናይ ምስኪን ናይ ተባዕ ናይ ዝሓረቐ ናይ ዝተሓጎሰ ሰብ ስምዒታት እናተላበሱ ከረድኡኻ ዝፍትኑ. . . ኩታ ምትእስሳርም ምስ ስምዒታዊ መገለጺ ሰባት እዩ ኹሉ። እዚኣቶም ብፍላጥ ይኹን ብዘይፍላጥ ስምዒት ሰማዓይ ንኽስልቡ ዝጽዑ ኣዕለልቲ እዮም። ንበዓት ምውዳእ እንተ ዘይኣብዩምም፡ ንኽኑብዑ ድሕር ዝበሉ ኣይኮኑን።

ዘርም ነገር ይነግሩኻ ከም ዘለዉ እንተ ሓሰብካ፡ ኣዒንቶም ፈጠጡ፡ ኣፎም ክሱብ ዓንቀርም ዝረኣይ ተኸፊቱ ከም ማዕበል ምስ ስምዒቶም ብዘልዕልን ዝትሕትን ቃና፡ ኣእዳዎም ዘርጊሖም ሐዘምኻ ክበርሩ እዮም ዝደልዩ። ግና ገሊኦቶምስ ይትረፍዶ ብስምዒት ከሐንብሱኻ፡ ኑታ ዝበረትካ ህድኣት መዝለምስ ካብኦቶም ከም ትብርር ዝጉብሩ እዮም። ማለትይ'ሲ እቶም ዝኸእልዎ ደኣ'ምበር እቶም ዘይክእልዎ እንተ ረኺቦምኻስ ኣኸሊካ'ዩ።

ሓደ ካብ'ዚኣቶም ዝኾነ ፈላጥየይ ሓንቲ መዓልቲ ከም ኣመሉ ብድራማዊ መንገዲ ክዕልለኒ ክብል መዕለይ ምስ ኣጥፋኣለይ ብዘይልበይ እየ "ንእሹቶይ ስራሕ ኣላትኒ" ኢለዮ በሪረ። እቲ ዝበርመኩም ድማ፡ በቲ ሓደ ትኽስ እናበልኩ፡ በቲ ኻልእ ድማ ምኽሪት ከይተሰመዒ ሰሚዐዮ ከበኩሰ መመላእታ ናይ'ታ ዕላል ካልእ ግዜ ክቕጽለለይ ምኻኑ ተመጻዲቡለይ! ዋላ ናተይ ሃንደበት ምኻድ ኣይተረደኦን ማለት እኮ'ዩ። ኣብ ቀዳማይ ክፋል ጥራይ ከም ዝፋኛ ዝበረኒ ደኣ ኣብ ካልኣይ ክፋል እንታይ እዩ ክደግመኒ ደልዩ! ናይ'ታ መዓልቲስ ኣይትደገም ደኣ።

ኢእ ክእለት ከኣ የድሊ'ዩ። ገሊኦም ኸአ ኣለዉ ንኣቓልቦኻ ምንዛዕ ኣብሎም፡ ንውሸጦኻ ብትጽበት እናረበጹ ኩሉ ህዋሳት ስምዒትካ ናብኦቶም ከም ዝዋዕዘ ይጉብሩ። ከም'ዚኦቶም ዝኣመስሉ ናይ ድራማዊ ዕላል ክኢላታት፡ እናኻዕ ክትሰምዖም ትደልዩን ዕላሎም ከይውድኡካ ትፈርሕን።

ናይ 'ኣክሸን' ኣዕለልቲ ድማ ኣለዉ። ምስ ዝጠዘሉ ከም'ዚኦቶም ዝኣመስሉ ኣዕለልቲ ብቐዳምነት ክትጉብሮ ዘለካ፡ ርሕቀት ሓሊኻ ኮፍ ምባል እዩ። በቲ ሓደ ወስ ኢሎም ኣብ ዘየርንበኑኻ ርሕቀት ኮፍ ትብል፡ በቲ ካልእ ድማ ኣብ መንገኻ ተገልቢጡ ከዘርመካ ዝኽእል ጣውላ ወይ ኣቕሑት ከም ዘየለ ከተረጋግጽ ኣለካ። ኩሉ ነገሮም ሓይሊ ዝተሓወሶ'ዩ።

"እብሎኳሲ ኣታ ግደፍ ኣለ እናለመኩዎ ጠሮቕሮቕ ምስ ኣብዝሐ፡ ብኻሊታኡ ስሒበ ሓንኣብ ብጦሰጢ ወለዐ ምስ ገደፍኩዎ ኣንፈቱ ጠፊኡዎ ደርበብኩ. . ." እዚ ክብሉ ከለዉ፡ ብዮዝባሪ ንኸርእዩኻ ኹብሉ ዝሰዝሩዎ ዕሙኽ ኢዶ፡ ዕድል እንተ ገይርካ ብእፍንጫ ሓሊፉ ኣሎ። ተዘይክኢሎም ክረኽቡኻ ይኽእሉ እዮም። ኣረረድ እምበር ንኸርእዩኻ ክብሉ ብኻሊታኻ ሓዚቖም 'ቂቕቂቕ' ክበሉኻውን ይኽእሉ እዮም።

ዕላል ይቕጽሉ "ሰንደልያል ምስ በሉ እንደገና 'ብሚ ጥፊ' ለኸዐ እገድፎ ኣለኹስ ኣብ'ዛ መሬት ጠረብ. . ." ኣብ'ዚ'ውን ወይ ብታሕቲ ኣእጋርካ ተረጊጹ ኣሎ፡ ወይ ድማ ጣውላኻ ተነውኒዉ ብኩሬታት ጨርባሕብሕ ኢሉ ኣሎ። እዚ እውን ካብ ምስባር እንተ ድሒኑ ማለት እዩ።

እዞም ናይ 'ኣክሸን' ሰባት ብ'ኣክሸን' ከዕልሉ ከለዉ ርሕቕ ኢል ኮፍ ክብል እየ ዝመርጽ። ግን ከኣ 'ሰብዶ ይርኽበና ይሁሉ' እናበልኩ ናብ ከበበያይ ቆባሕብሕ ምግል ኣይገድፍን። ንሳቶም ዋላ ሓንቲ ስለ ዘይግድሶም ዕላሎም ይቕጽሉ። ኑቲ ፈንጠርጠሮምን ሓይሎምን ዝተዓዘበ ሰብ ግን "ደብኣሱ ደዮም ዘለዉ?" ወይ ከኣ "ጥዑይ ደዩ ጸሉል?" ክብል ይኽእል እዩ። እዞም ዓይነት ሰባት ከዕልሉ ኸለዉ፡ ሙብዝሕትኡ ግዜ ኣዒንቲ ናይ'ቶም ኣብ ከባቢኻ ዘለዉ ሰባት ናብኻ እየን ዝዋፀ።

ገለ ገለ ናይ ኣክሽን ኣዕለልቲ ዝኾኑ ቐረብቲ ኣለዉኒ። ኑቲ ዝዘረቡዎ ብዙሕ ኣየቕልበሉን እዩ። ምኽንያቱስ ብምንቅስቓሶን ግብረን ስለ ዘዕልሉ ተወሳኺ መብርሂ ዘድሊ ኣይኮነን። እንተ ኹነ ግን ዳርጋ ተሸቑሪረ እየ ዝዕዘቦም። ሓንሳብ ስሒቶም እንተኣላገምኒዶ እንታይ ክብል'የ። ኑቲ ዘዕልሉኻ ጸቡቕ ገይሮም ከረድኡኻ ኽብሉ፡ ኣብ ወስታኦም ምሉእ ሓይሊ እዮም ዝጥቀሙ። ማለት'ሲ ብምሉእ ሓይሎም ንንፋስ እናጕሰጡ እዮም ኑቲ ዝበሉዎ ከረድኡኻ ዝፍትኑ፡ ከም'ቲ ዝበልኩኹም ርሕቀት ምሕላው፡ እንተ ተኻኢሉ ድማ ዋልታ ሒዝካ ዕላል ምክትታል እዩ ዘዋጽእ። ካብ'ዚ ምስ ዝሰዮሩ ግን ጸዕዳ ህድማ - ኣብይ ተዛሪመ ደኣ ክትብል!

ክንደይ ኣዕለልቲ ኢናሞ ክንበሎም! "ዕላል ብቐልጽም" ኢሉ ዝጽውዖም ሕሉፋት ከኣ ኣለዉ። እዋይ. . . ዝኣቶም'ኳ ተረር ዓንዲ ሒዝካ ጥራይ ኢኻ ክትሰምዖም ትኽእል። ኣብ ሰሽፍ እንተ ጸሒትካ ናብ'ዛ ባይታኻ - በቃ! ንኽይትወድቕ እናተሸቑረርካዶ ደቀይ ዕላል ይሰማዕካ'ዩ። ምናልባት ድማ ተጻጊዖ እንተ ኢኻ፡ ኑቲ ዝተመዛርኻዮ ናይ ምክልኻል ሜላ ክትጥቀመሉ እንተ ኢኻ እምበር ግርህ ኢልካ ኣእዛንካ እትጸልወሎም ኣይኮኑን። ገሊኦም 5 ቃላት ምስ ተዛረቡ "ትሰምዐዶ ኣለኻ?" ማለዮም ግዲ ኹይኑ ጎድ የብሉኻ። ተገሪሁካ እንተ ጸሒትካ ሰንከልከል ኢልካ ትምለስ። ሽዱሽተ ቃላት ምስ ወሰኹ ሓጎድ. . . ቀኒብ ምስ ተዛረቡ ነው. . . በቃ ዕረፍቲ ዘየብል የብልካን። ኣደህሮኻ ናብ ካልእ እንተ ሚዚ'ሞ ኣኸሊካ'ዩ። ትኽስ እንተ ኢልካ'ውን ብመንኩባ ሒዞም ብምቕናዕ ዕላሎም ክቕጽሉ ምኻኖም ኣይትዘንግዕ።

ካብ'ዚኣቶም ዝበደዱ ደየ ዋላስ ዝሓሹ ኹበሎም፡ ምድብ ዘይረኸብኩሎም 'ኣዕለልቲ ኢና' በሃልቲ ድማ ኣለዉ። እንተ ብኽናንኩ እንተ ብኽሶድካ እናወጠጡ ናብ ኣፎም ክውትፉኻ ዝደልዩ። ኣእዛንካን ኣዒንትኻን ምሉእ ብምሉእ ናብኦቶም ገይርካዮ ከለኻ ትሰምዖም ዘለኻ ኹይኑ ኣይስመዖምን'ዩ።

እዞም እናወጠጡ ጦቕ ዝብሉኻ፡ ኣብ ኣተገባብራ ደኣ ይፈላለዩ ኹይኖም እምበር፡ ምስኦም "ህ በሊ" ብዝዓይነቱ ኣጣምታ ዝቐጽዑኻ ክምደቡ ዝኽእሉ ይመስለኒ። ኣብ ፍሲ.ወከፍ ምሉእ ሓሳብ "ህ" እንተ ዘይኢልካዮም ዘይቕስኑ ኣዕለልቲ፡ ጀሚሮም ክሱብ ዝውድኡ ጎረሮኻ ክሱብ ዝቕፅ "ህ" - "እወ" – "ደሓርከ" – "እንታይ ትብል ወደይ. . ." ክትብሎም ኣለኻ። እቲ ጸቡቕ ነገርም ምስ'ቶም ቅድመኦም ዘለዉ ከተውዳድሮም ከለኻ ጎድ የብሎምን። እቶም ኣቓዲሞና ዝረኣናዮም ግን ብጦሰጢ እዮም "ህ በሊ" ዝበሉኻ።

"ማእከል ናይ ኩሉ ዕላል" ዝበሃሉ ኣዕለልቲ'ኸ ጎፍ ኣለምኽምዶ ይፈልጡ? ናይ'ዚኣቶም እሞ ንብዩኑ እዩ። ምኽንያቱስ ኣብ'ቲ ኩሉ ዘዕልሉኻ ጉዳያት ባዕሎም ኣለዉ። ንሱቦም ድማ ኣብ ኩሉ ጉዳያት እውታዊ ተራ ከም ዝተጻወቱት ገይሮም እዮም ዛንታ ዝፈጥሩ። እቲ ዛንታ ወይ ዕላል ናይ ጀማዓ ጭኡሲ እንተ ኹይኑ፡ ኑዮም ካልኦት ዋላ ሓንቲ ተራ ከም ዘይነበርም ኣነኣእስ ኣብሎም፡ ኑቲ ጉዳይ ባዕሎም ከም ዝዘዙሙዎ ብሓበን ይነግሩኻ። ናይ ንግዲ ዕላል እንተ ኹይኑ ብኽመይ ዝበለ ጥበብ ከሲቦም ከም ዝወጽኡ ይትርኹልካ፡ ብዙሓ ኩናት ዕላል እንተ ተላዒሉ፡ ኣብ ኩናት ዘመዝገቡዎ ዓወት ይዝርዝሩልካ።

እቲ ዘገርመኒ ግን ባዕልኻ ኣብ ዘዋገሶዮ ዕላል ንሱቦም ኣእትዮም ጉልሑ ኩይኖም ዝወጽኡ ምኻኖም እዩ። በቃ - ኣብ ኩሉ ኣለዉ። ኣብ ወይ ተመሳሰሊ ሰዓት ዝተኸሰተ ፍጻመ እንተ ኣልዒልካ'ውን፡ ኣብ ሓደ ሰዓት ኣብ ክልቲኡ ፍጻመታት ክህልዉን ብዓወት ክወጽኡን ኣይጽግሞምን እዩ። እናተዛረብዎ ከለዉ ብኡ ንብኡ ዝገለጽ ሓሶት መሲኡ'ዩ። ከምኡ ኽንብሎ ኸለዉ ንናይ ምምዛዝን ክእለትካ ክሱብ ክንደይ ከም ዘቃልሉዎ የገህዶኻ እንደዩ ግን ከም ማዕኾሚ ወይ ድማ ናይ መውዳእታ ገይርካ እንተ ሰሚዕኻዮም ዝጎድኣካ ኣይኮነን። ዕላሎም ኹሉ ንንጹኡ-ፍሶም ንምዕባይ ስለ ዝኾነ፡ ብዘለ ዓወታቶም ምዕላል ባህ ኩበሎም ከሎ ትም ኢልካ ትርእዮም - እንታይ ደኣ፡ "ታህዲድ ፍርቂ ሓይሊ" ዝዓይነቱ እምነት ዘለዎም እዮም ዝመስሉ።

መቸም ጉዳይ ዕላልን ዕላሉን ብዙሕ እንደዩ ብዙሓ'ቶም ዘዕልልዩ ኣዕለልቲ ወስ ኣብለ ክውድእ። ኣቤት እዞም እናሓሰቡ ቃላት ብምድርባይ ከዕልሉኻ ዝፍትኑ ከስልችዩ። እቲ ክብሉዎ ዝደለዩ ስለ ዝጠፍኦም ደዩ ዋላስ ሽዑ እዮም ኑቲ ዛንታ ዝምህዝዎ ኣይፈለጥኩን። ወይ ድማ ረሰዕቲ ክኾኑ ይኽእሉ። ካብ'ዞም ዓይነት ኣዕለልቲ ሓደ ጥራይ'ዩ ኢጋጢመኒ ዘሎ። ኣብ'ተን ምስኡ ዝራኸበለን ውሑዳት ግዜ ግን ጸቡቕ መጸግዒ እየ ዝደሊ። ጸለም መጸር ከኣ'ባ እውዲ። ማለት'ሲ ኣብ መንጎ ዕላል ናብ ካልእ ጉዳይ እናሓሰቡ ንኽዘናጋዕ ምእንቲ ንኣዒንትየይ ክርእየን የብሉን።

መቸም እቲ ኣብ ኣዕለልቲ ዝተዓዘብኩዎ ነገራት፡ ብጠለ ሽንኹ ኣብይ ከይሂሉ ኣለ ንሉበሰይ ፈቲሸያ እየ። ሰብ ጸቡቕ ኣለኹ ስለ ዝበለ፡ ብዙሕ ግዜ እቲ ናቱ ኣይረኣየን እንደዩ ስለ'ዚስ ንሉበሰይ ምፍታሽ ጥራይ ዘይኮነሉ ገለ ዝኣረም እንተ ሃለወ ኢለ'የ ተኸሊፈ። "ግን ደሓን ድራማ ኣይጉብር 'ኣክሸን' ከም'ታ ዘለኹዋ ኑቲ ዘድልዩ 'ተሮግ-ተሮግ' ኣብለ ምግልጋል ይሕሸኒ" ኣብ ዝበል መደምደምታ በጺሐ ኣለኹ። እዚ ወደሓንኩም!

ምልክታ

ናጽነት ደስበለ - ሓበን ገብረኣምላኽ - ሳምራዊት መለስ

Vacancy Announcement

ENFI-MCCT MINING ENGINEERING PLC (Pre-stripping Team) is inviting qualified and competitive applicants for the following positions:

Cost Control Superintendent:

- Number Required – One (02)
- Place of work: Emba Derho
- Type of contact: Definite period of one year
- Salary: As per the company salary scale

MAJOR DUTIES AND RESPONSIBILITIES

(1) Prepare construction budget, design variation cost calculation, site work completion acceptance, and cost budget claimed with the Employer;
(2) Conduct project cost management, and review the project progress payment and design changes of each project item;
(3) Prepare the project audit report, and be responsible for the project situation connection with the Employer;
(4) According to the relevant national and local finance policies, accounting and auditing regulations and the implementation of the project, responsible for the project budget and settlement audit work, as well as the whole process of the cost control work;
(5) Participate in the completion settlement, prepare and submit the completion settlement document;
(6) Complete other work assigned by the project leader.

Qualification Requirement

Education:
Master degree or above in Ffinancial management, Accounting, Auditing

Work Experience:

□1□1 year working experience of cost control in mining project is required.

□2□2 year or above working experience in international companies is preferred.

Other skills and abilities:

- Excellent English language skills.
- Good at using finance software and cost control software such as Glodon Construction Cost software and UFIDA Finance software.
- Ability to work in culturally diverse working environments and able to work well with people from different countries.
- Good at EXCEL, PPT and another computer software.
- Understand the relevant accounting and auditing policies and regulations of both Eritrea and countries related to the parent companies.

Language:
□1□Language proficiency in English is required.

Additional requirements for Nationals:

- Having fulfilled his/her National Service obligation and providing evidence of release paper from the Ministry of Defense.
- Present clearance paper from current/last employer.
- Testimonial documents to be attached (CV, Work experience credentials, a copy of your National Identity Card, etc.).
- Only shortlisted applicants would be considered as potential candidates for an interview.
- Application documents will not be returned to the sender.
- All application should be sent though the post office.
- Deadline for application: 5 days from the day of publication in the newspaper.

- Address: Please mail your application to following two addresses

1. ENFI-MCCT MINING ENGINEERING PLC.
   P.O. Box 6547 Asmara, Eritrea
2. Mineral Resources Management
   P.O. Box-272, Asmara

Note to Eritrean applicants: Please send a copy of your application to
Aliens Employment Permit Affairs
P.O. Box 7940 Asmara, Eritrea

Vacancy Announcement

ENFI-MCCT MINING ENGINEERING PLC (Pre-stripping Team) is inviting qualified and competitive applicants for the following positions: -

Deputy Finance Manger:

- Number Required – One (01)
- Place of work: Emba Derho
- Type of contact: Definite period of one year
- Salary: As per the company salary scale

MAJOR DUTIES AND RESPONSIBILITIES

- Perform financial management duties including generating financial data, compiling, and submitting reports, producing financial reports related to budgets, account payables, account receivables, expenses etc.
- Prepare finance report and supportive financial data to assist auditing from both local authorities and from parent company.
- Creating and reviewing policies, budgeting of both local authorities and parent company and conducting regular assessments of financial procedures.
- Supervise the preparation of quarterly and annual account reconciliations, monitor, and enforce compliance with tax and financial reporting standards of both local authorities and parent company.
- Create strategic production plans based on the analysis of the company's status and financial forecasts. Developing strategies that work to minimize financial risk.

Qualification Requirement

Education:
Bachelor degree or above in financial management, Accounting, Auditing

Work Experience:

- 10 years and above experience in financial management.

Other skills and abilities:

- Excellent English language skills.
- Good at using finance software and cost control software such as Glodon Construction Cost software and UFIDA Finance software.
- Ability to work in culturally diverse working environments.
- Ability to work well with people.
- Commercial and business awareness and with an analytical mind.
- Team management skills
- Problem solving skills, Teamwork, and collaboration skills.

Language:

- Language fluency in English is required.

Additional requirements for Nationals:

- Having fulfilled his/her National Service obligation and providing evidence of release paper from the Ministry of Defense.
- Present clearance paper from current/last employer.
- Testimonial documents to be attached (CV, Work experience credentials, a copy of your National Identity Card, etc.).
- Only shortlisted applicants would be considered as potential candidates for an interview.
- Application documents will not be returned to the sender.
- All application should be sent though the post office.
- Deadline for application: 5 days from the day of publication in the newspaper.

- **Address: Please mail your application to following two addresses**

1. ENFI-MCCT MINING ENGINEERING PLC.
P.O. Box 6547 Asmara, Eritrea
2. Mineral Resources Management
P.O. Box-272, Asmara

Note to Eritrean applicants: Please send a copy of your application to
Aliens Employment Permit Affairs
P.O. Box 7940 Asmara, Eritrea

ስፖርት

ሙሴ ገ/እግዚኣብሄር

ሻምፕዮን ኲዕሶ መርበብ ዞባ ማእከል ተዛዚሙ

ሰለስተ ዲቪዥናት ጠርኒፉ ክሳላሰል ዝጸንሐ ሻምፕዮን ኲዕሶ መርበብ ዞባ ማእከል ዓመተ 2023/24፡ ትማሊ ኣብ ሜዳ ቦቸፊልያ ተዛዚሙ።

ኣብቲ ዕለት፡ ፈለማ ናይ ሳልሳይ ዲቪዥኖን ጋንታታት ደቂ-ተባዕትዮ - ባሕቲ መስከረምን ደምበ ሰምበልን ተጻዊተን። እዘን ጋንታታት ኣቐድመን ኣብ ዝተራኸባኦ ጸወታታት፡ ባሕቲ መስከረም እያ ኣኪታቲላ ተዓዊታ ነይራ። ኣብዛ ናይ ትማሊ ግና፡ ደምበ ሰምበል 3-ብ1 ብምዕዋት ሻምፕዮን ኮይና።

ዝሰዓበ ጸወታ ናይ ቀዳማይ ዲቪዥዮን ደቂ-ኣንስትዮ ኮይና - ንጉዳይም ተጻወትቲ የዲት ፍትዊን ዊንታ ጉብረንገሰን ዝሓቘፈት ሰራት ኣንጻር ሓሬና ዘሰየደታ ነይራ። ኣብዛ ሚዛናዊት ዝነበረት ጸወታ፡ ሰራት ብመንገዲ የዲት ፍትዊ ተደጋጋሚ መጥቃዕቲ ከተካይድ እንከላ፡ ንቐዳመይቲ ሴት ደማ - 25 ብ15 ዛዚማታ። ኣብ ዝሰዓበት ሴት ከኣ - ሓሬና ኣኪታቲላ 25 ብ19፡ 25 ብ18 ብምስዓር ንጸወታ ናብ 2 ብ1 ቀይራቶ። ኣብ ሳልሰይትን ራብዐይትን ሴት ሰራት ንጸወታ ናብ ማዕረ ዝቐየረ ወጽኢት ኣመዝጊባ - 2 ብ2 ኮይነን። ኣብ ሓመሻይቲን መፈላለይትን ሴት ድማ - ሰራት 15 ብ7 ብምስዓራ ብድምር ወጽኢት 3-ብ2 ተዓዊታ ሻምፕዮን ኮይና።

ጋንታ ሰራት

ጸወታ ቀዳማይ ዲቪዥዮን ደቂ-ተባዕትዮ'ውን ኣካል ናይ'ታ ዕለት ነይሩ። ኣቐዲማ ሻምፕዮን ምዃና ዘረጋገጸት ዓንበርበብ ንሓሬና ገጢማታ። ዓምበርበብ፡ ኣብ ሱሓቢ ምንቅስቓስ ዝተራእየላ ጸወታ 3-ብ1 ተዓዊታትላ።

ኣብዚ ውድድር፡ ናይ ብሉጻት ተጻወትቲን ኣሰልጠንቲን ሽልማት እውን ነይሩ። ኣሰልጣኒት ሕውትት የዲት ፍትዊን ኣሰልጣኒ ዓንበርበብ በራኺ ሃይለን ብሉጻት ዓለምቲ ተባሂሎም። ኣብ ሳልሳይ ዲቪዥዮን - ብልጽቲ ኣጠፃፃሚት ሰላም ተኽለይ - ባሕቲ መስከረም፣ ንፍዕቲ ሰራቢት ኦፔል - ደምበ ሰምበል፣ ሃራሚት ቤተልሄም የናስ - ደምበ ሰምበል፣ ብወገን ደቂ-ተባዕትዮ ኣጠፃፃሚ ሻምናን ተስፋይ - ደምበ ሰምበል፣ ሰራቢን ኣጠፃፃምን ናእድ ዳኒኤል - ባሕቲ መስከረም፡ ሃራሚ መረሕ የናስ - ባሕቲ መስከረም፡ ከምኡ'ውን ዓጋቲ - ሊድያ ተስፋይ - ደምበ ሰምበል ተረቝሖም።

ኣብ ካልኣይ ዲቪዥዮን፡ ብልጽቲ ኣጠፃፃሚት ካብ ጋንታ ሳሊና ብስራት ተወልደ፡ ኣብ ደቂ-ተባዕትዮ ኣጠፃፃሚ ኒምሮድ በየነ - ሰላም፡ ሰራቢ ናእድ ኣማኑኤል - ሰላም፡ ሃራሚ ጴጥሮስ የማነ - ደምበ ሰምበል፡ ብሉጽ ዓጋቲ ናትናኤል ኢያሱ - ደምበ ሰምበል ተሸሊሞም።

ኣብ ቀዳማይ ዲቪዥዮን ብሉጻት - ንፍዕቲ ኣጠፃፃሚት ሰላም ሃይለ - ሓሬና፣ ሰራቢት ኣዛሚት ኣርኣያ - ኣስቦሕ፣ ንፍዕቲ ሃራሚት የዲት ፍትዊ - ሰራት፣ ተኸላኻሊት (ሊብሮ) ፈሩዝ ሙሉጌታ - ሓሬና፣ ብሉጽ ኣጠፃፃሚ መሓመድ ዑስማን - ሓሬና፣ ሃራሚ ኣምበሳጀር ኀይትኦም - ሓሬና፣ ብሉጽ ዓጋቲ ሽደን ተስፋይ፡ ብሉጽ ተኸላኻሊ ኣቤል ኣብርሃም ክልቲኦም - ካብ ዓንበርበብ ተሸሊሞም።

ናይ ማውንተይን ባይክ ውድድር ተኻይዱ

ውድድር ማውንተይን ባይክ ግራስ ሩት ዞባ ማእከል፡ ትማሊ ቀዳም ኣብ ጸጸራት ከበቢ መቓብር ሓርበኛታት ፈሊሙ።

እዚ ክረምታዊ ውድድር፡ 13 ንኡሳን ዞባታት ይሳተፋሉ ኣለዉ። ኣብቲ ዝተፈላለየ ክሊ ዕድመ ዝሳተፍዎ ዘለዉ ውድድር፡ 13 ዝበዝሖም ተቐዳደምቲ ክሊ ዕድመ 12 - 13፡ 18 ኪሎሜተር ክሸፍኑ እንከለዉ፡ ቢንያም ተስፋልደት ካብ ጋላ ነፍሒ፡ ንደቂ ጋንታኡ ካብ ጺጋወዛዝን ሓብቶ ኣብራሃምን ኣኸቲሉ ተዓዊቱ። ሳሙኤል ግርማይ፡ ተመስገን ኣቤልን ሰም ሳሙኤልን ካብ ገጀረት ክሳብ ሻዱሻይ ኣትዮም።

24 ኪሎሜተር ኣብ ዝሸፈኑ ዕድመ 14ን 15ን ናይ ማእከል ከተማ ተቐዳዳማይ ኣሌክሳንደር ዑቕባይ ቀዳማይ ኣትዩ። ኣብራሃም ሃይለማርያም - ገጀረት፡ እሰይ ቴድሮስ - በርኽ፡ ኖህ ዳዊት - ሰምበል፡ ዳዊት ኀይትኦም - ቲራቮሎ፡ እሰይ መሓሪ - ማእከል ከተማ ድማ ክሳብ ሻዱሻይ ደረጃ ሒዞም።

ዝሰዓቡ ተቐዳደምቲ ናይ'ዚ ውድድር ዝኾኑ ዕድመ 16ን 17ን፡ 29 ኪሎሜተር ሸፊኖም። ካብኦም 53 ተቐዳደምቲ፡ መሴ ሚካኤል - ጉዳይፍ፡ ንኢሰርም ፍስሃ ካብ ጋላ ነፍሒ፡ ቢንሃር ብርሃ ካብ ገጀረት ብቐጸቢታዊ ውድድር ረቲዑ ቀዳማይ ኣትዩ። ህያብ የኤፍን ሰም ምሉን ካብ ጉዳይፍ፡ ማእከል ወልዱ - ጋላ ነፍሒ ከኣ ብቐደም ተኸቲሉ ክሳብ ሻዱሻይ ተሰሪዖም።

13 ዝበዝሖን ደቂ-ኣንስትዮ ተቐዳደምቲ'ውን ኣካል ናይ'ዚ ውድድር እየን። እዘን ብሓደ ተጠርኒፈን ዝተወዳደራ ተቐዳደምቲ 18 ኪሎሜተር እየን ሸፊነን። ተቐዳደሚት ዕዳጋ ሓሙስ ምሳጋና ኀይትኦም ድማ ንደቂ ጋንታኣ ፊደሪ ዳዊትን ሳሮን ኀይትኦምን ኣኸቲላ ተዓዊታ። ሰለስተ ናይ ንኡስ ዞባ በርኽ ተቐዳደምቲ ማሙቕ ተወልደ፡ በቲኤል ርእሶምን ናኦሚ ተወልደን ድማ ድሕሪኣን ኣትየን። እዚ ውድድር፡ ድሕሪ ጽባሕ ሰሉስ ክቕጽል እዩ።

እዛም ብናይ ግራስ ሩት ውድድር ንዓውዲ ቅድድም ብቐሊሉ ኣትዮምዎ ዘለዉ ንኣሽቱ ተቐዳደምቲ፡ መሰረት እዚ ዓውዲ እዮም። ኣብዚ ሰሪዖም ዘይልድልሉ ዕድመ ብዙሆክ እንተደኣ ተኸሲኩሶም ከኣ፡ ተላእቲ እዮም ኣብዚ እዋን እዚ - ኣብ ዝተፈላለየ ደረጃ በዲሉም ስሞምን ስም ሃገሮምን ዘጽውዑ ዘለዉ ፕሮፈሽናላት ተቐዳደምቲ ዘይስዕቡሉ ኣብቶት የለን።

ሎሚ

ሻምፕዮን ካልኣይ ዲቪዥን ኣብ
ኮምፕ ቺቸሮ
ማይ ተመናይ - ሰምበል 8፡00
ቅ.ቐ
ቲራቮሎ - ንግዳዊ ባንክ 10፡00
ቅ.ቐ

ኔሽንስ ሊግ
ደንማርክ - ሰርቢያ 7፡00 ምሸት
ፖርቱጋል - ስኮትላንድ 9፡45
ምሸት
ስዊዝርላንድ - እስጳኛ 9፡45 ምሸት
ክሮኤሽያ - ፖላንድ 9፡45 ምሸት
ጽባሕ
ፈረንሳ - በልጅዩም 9፡45 ምሸት
እስራኤል - ኢጣልያ 9፡45

ዮኤል፡ ማልያ ኣንበሳ ዓቐብ ዓቒብዋ
ዳዊት፡ ደረጃኡ ኣበሪኹ

ኤርትራዊ ተቐዳዳማይ ክሉብ ባይክ ኣይድ ዩኤል ሃብተኣብ፡ ትማሊ ቀዳም ኣብ ዝቐጸለ ዙር ፖያንግ ሌክ፡ ለቢሰዋ ዘሎ ማልያ ኣንበሳ ዓቐብ ዓቒብዋ ወጺኡ።

ሓመሻይቲ መድረኽ ዙር ፖያንግ ሌክ፡ ዋላ'ኳ 73.6 ኪሎሜተር እታ ዝሓጸረት መድረኽ (ኦተን ናይ ግዜ ውድድር ኣውጺእካ) ናይ'ዚ ውድድር እንተኾነት፡ ሰለስተ ተረርቲ ናይ ሓደ ካታጎሪ ዓቐበት ስለዝነበራ ግን በዓሪት መድረኽ ይኾነራ።

ንኻልኣይቲ መድረኽ ተዓዊቱላ ዝነበረ ሩስያዊ ፐተር ሪክኖቭ ከኣ፡ ብ1 ሰዓት፡ 52 ደቒቕን 48 ካልኢትን ተዓዊቱላ። የኤልን ወዲ ጋንታኡ ዳዊት የማነን ድማ፡ ግዜ ከይከሰሩ መበል 15ን 21ን ኣትዮም።

በዚ ወጽኢት፡ ሪክኖቭ ነዛ ካብ ቀዳመይቲ መድረኽ ጀሚሩ ዝለበሳ ብጫ ማልያ - ብ10 ሰዓት፡ 18 ደቒቕን 43 ካልኢትን ዓቒብዋ ይርከብ። የኤል፡ 3 ደቒቕን 32 ካልኢትን፡ ዳዊት 4 ደቒቕን 59 ካልኢትን ድሒሮም ብተኸታታሊ መበል 22ን 31ን ተሰሪዖም ኣለዉ።

ንቐጠልያ ማልያ'ውን ወኒንዋ ዘሎ ሪክኖቭ፡ ብ66 ነጥቢ ይመርሕ ኣሎ። 23 ነጥቢ ዘለዎ የኤል፡ ታሽዓይ ኣሎ። እዚ መንእሰይ ተቐዳዳማይ፡ ንማልያ ኣንበሳ ዓቐብ ብ24 ነጥቢ ለቢሰዋ ይርከብ። ኣብ'ዚ ቀልሰ፡ ዳዊት ትማሊ ብዘኽሰበን 11 ነጥቢ ሳልሳይ ደረጃ ሒዙ ኣሎ። የኤል፡ ኣብ ማልያ መንእሰይ 2 ደቒቕን 55 ካልኢትን ድሒሩ ሻዱሻይ ደረጃ ይርከብ።

እዚ ውድድር፡ ሎሚ ሰንበት ኣብ ሰጣሕ ጎልጎል - 114.4 ኪሎሜተር ሸፈኑ ክውዕል እዩ።

ስፓለቲ፡ ካላፊዮሪ ጽባሕ ክጻወት ከምዝኽእል ሓቢሩ

ዓሰልጣኒ ሃገራዊት ጋንታ ኢጣልያ ሉቺያኖ ስፓለቲ፡ ብቐድሚ ትማሊ መጉዳእቲ ዝገጠሞ ተኸላኻሊኡ ሪካርዶ ካላፊዮሪ፡ ጽባሕ ሰኑይ ክሰለፍ ከምዝኽእል ገሊጹ።

ካላፊዮሪ ዓርቢ ምሸት ንፈረንሳ 3-ብ1 ኣብ ዝረትዓሉ ናይ ኔሽንስ ሊግ ጸወታ እዩ - ናይ ዓንኩር ዓንካሪቶ መጉዳእቲ መጢምዎ። እዚ ኣብ መበል 71 ደቒቕ ተቐይሩ ዝወጸእ ናይ ጺጋም ክንፊ ተኸላኻሊ፡ መጉዳእቲ ከቢድ ከይከውን እሞ - ንነዊሕ ግዜ ካብ ጸወታ ከይርሕቖ ተሰጊኡ ነይሩ፣ ብፍላይ - ብሓዳሽ ክለቡ ኣርሰናልን ደገፍቲ።

እንተኾነ፡ ስፓለቲ "መጉዳእቲ ሪካርዶ ከቢደ'ምብዛም ኢና፣ ኣብ እትሰዕብ ጸወታ ክምለስ እውን ግምት ኣሎና።" ክብል፡ እዚ ተጻዋታይ ጽባሕ ሰኑይ ኣንጻር እስራኤል ኣብ ዘካይዶ ጸወታ ክሰለፍ ከምዝኽእል ብምእማቱ - ብማጠቱ ኣንጠጠያ ንዝነበረ ስኽፍታ ኣፍኪሱዎ።

ካላፊዮሪ ኣብዛ ክረምቲ ካብ ቦሎኛ ናብ ኣርሰናል ድሕሪ ምጽንባሩ፡ ኣብ ክልተ ናይ ፕሪመር ሊግ ግጥማት ተቐይሩ ብምእታው ተጻዊቱ።

ኣርሰናል፡ ዝመጽእ ሰንበት ናብ ጓል ከተማኣ ቶተንሃም ብምቕናዕ ናይ ደርቢ ጸወታ ከተካይድ እያ። እዛ ንሓዳሽ ተጻዋታያ ሚካኤል መሪኖ ኣብ ልምምድ ብሰንኪ ዘጋጠሞ መጉዳእቲ ዛጊት ዘይተጠቐመትሉ ጋንታ፡ ንደክላን ራይስ እውን ኣብ ግጥም ኣንጻር ብራይተን ብዘተመዝገሉ ቀይሕ ካርድ (ብኽልተ ብጫ) ኣብዛ ወሳኒት ጸወታ ኣይክትጥቀመሉን እያ።

ሓጸርቲ ዜናታት

ደፓይ፡ ምስ ኮሪንቲያንስ ተሰማሚዑ

ካብ ኣትሌቲኮ ማድሪድ ድሕሪ ምውጻኡ ናጻ ተጻዋታይ ኮይኑ ዘሎ መምፊስ ደፓይ፡ ምስ ብራዚላዊት ክሉብ ኮሪንቲያንስ ክጽንበር ከምዝተሰማምዐ ተሓቢሩ።

እዚ ሆላንዳዊ ኣጥቃዓይ፡ ንኽልተ ዓመታት ምስ'ዛ ኣብ ከተማ ሳኦ ፓውሎ እትርከብ ክሉብ ክጻወት እዩ ተሰማሚዑ ዝበሃል ዘሎ። ዝመጽእ ሓሙስ ድማ እዛ ጋንታ ኣንጻር ጁቨንቱደ ዝተባህለት ክሉብ ኣብ እትካይዶ ጸወታ ምስ ደገፍታ ክላለ ምዃኑ ይሕበር።

ሃላንድ፡ ብዮኣሚ ኖርወይ ተኾፊኡ

ናይ ቀደም ዓሰልጣኒ ሃገራዊት ጋንታ ኖርወይ ኢግል ኦልሰን፡ ብሉጽ ኣጥቃዓይ እዛ ጋንታ ኤርሊን ሃላንድ ዓርቢ ምሸት ብዘርኣዮ ትሑት ብቕዓት ነቒፍዎ።

ኖርወይ፡ ኣብ ጸወታ ኔሽንስ ሊግ ምስ ካዛኪስታን 0-ብ0 ኣብ ዝተፈላለየትሉ ጸወታ፡ ኣብ ፕሪመር ሊግ መትሓዚ ተሳኢንዎ ዘሎ ሃላንድ፡ ትሑት ብቕዓት ምርኣዩ ይትንተን። በዚ ከኣ ኦልሰን "ኣብ'ዛ ጸወታ ሃላንድ ትሑት ብቕዓት ኣርእዩ። እቲ ዝኸፍአ ብቕዓቱ ዝረኣኽላ ጸወታ።" ክብል እዩ ከምዝይተሓገሰ ገሊጹ።

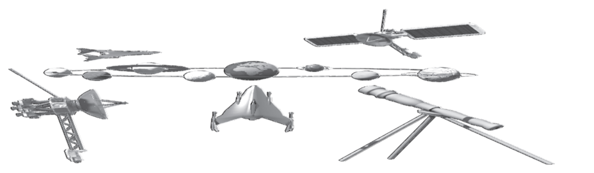

ዳህሳስን ምርምርን

ዮርዳኖስ ጸጋይ

ዋሕዲ ማዕድን ኣብ ኣካላት - ዑረትን ሕማማትን የኸትል

ኣብ ሓደ ሓዲሽ መጽናዕቲ ልዕሊ ፍርቂ ካብ ህዝቢ ዓለም፡ ኑቶም ከም ካልሲየም፡ ሓጺን፡ ቫይታሚን ሲ፡ ማግኒዚየም፡ ኣዮዲን፡ ናያሲን፡ ቫይታሚን ኤ፡ ቫይታሚን ቢ፡ ታያሚን፡ ራይቦፍላቪን፡ ሰሊንዮምን ቫይታሚን ኢን ዝኣመሰሉ ንጥዕና ዘገድሱ ማዕድናት፡ ብውሑድ ዓቐን ይወስዶም ምህላዉ ተፈሊጡ።

እዚ መጽናዕቲ ኣብ ዝተፈላለዩ ዩኒቨርሲትታት ብዘርከቡ ተመራመርቲ እዩ ተኻይዱ። እዚ ንኹሉ ደረጃ ዕድመ ዘጠቓለለ መጽናዕቲ፡ ን185 ሃገራት ዝሳተፈ ምንጭ'ውን ተፈሊጡ።

ሕጽረት መኣዛዊ መግብታት ኣብ ዝማዕበላን ዘይማዕበላን ሃገራት ዝርአ፡ ብደረጃ ዓለም'ውን ኣሸጋሪ እናኾነ ዝኸይድ ዘሎ ጉዳይ ኰይኑ ኣሎ። ሕጽረት ናይ'ዞም ዝተጠቕሱ መኣዛዊ መግብታት ድማ፡ ንዝተፈላለዩ ጸገማት ዘቃልዕ ኰይኑ፡ ዑረትን ተላባዕቲ ሕማማትን ገለ ካብ'ቶም ብሰሩ ዝስዕቡ ጸገማት ምዃኖም ይጥቀሱ።

ኣብ'ቲ ዝተረኸበ መጽናዕታዊ ወጽኢት፡ 68 ሚእታዊት ካብ ተሳተፍቲ - ሕጽረት ኣዮዲን፡ 67 ሚእታዊት ዋሕዲ ቫይታሚን ኢ፣ 66 ሚእታዊት ሕጽረት ካልሲየም፡ 65 ሚእታዊት ድማ ዋሕዲ ሓጺን ከምዘለዎም ተለሊዩ። ብዘይካ'ዚ፡ ራይቦፍላቪን፡ ፎሌይት፡ ቫይታሚን ሲ፡ ቫይታሚን ቢን ገለ ካብ'ቶም ኣብ ተሳተፍቲ ብውሑድ ዓቐን ዝተራእዩ ማዕድናት ኰይኖም ተረኺቦም።

ብተወሳኺ፡ ደቂ-ኣንስትዮ ዚያዳ ደቂ-ተባዕትዮ ብሕጽረት ኣዮዲን፡ ቫይታሚን ቢ፡ ሓጺንን ሰሊንዮምን ተጠቒዖን ከምዝተረኽባ ተገሊጹ። ብኣንጻር ናይ'ዚ ከኣ፡ ደቂ-ተባዕትዮ ካብ ኣመጋግባኦም እኹል ዓቐን ካልሲየም፡ ናያሲን፡ ታያሚን፡ ዚንክ፡ ማግኒዚየም፡ ቫይታሚን ኤ፡ ቫይታሚን ሲን ይረኽቡ ከምዘየለዉ ተሓቢሩ።

ቀንዲ ምኽንያታት ናይ'ዚ ኣብ ኢስያ፡ ሓወሲ ሰሃራ ኣፍሪቃ፡ ሰሜን ኣመሪካን ኤውሮጳን ዚጋጥም ዘሎ ዋሕዲ ማዕድናት ኣብ ኣካላት፡ ሕጽረት ቀረብ መግቢ፡ ምህላኽ ዝተማስርሑ መግብታትን ጉድለት ኣፍልጦን ምዃኑ'ዩ ዝገልጽ። እዚ ከኣ

ንጥዕና ሰብ ብደረጃ ዓለም ብኣሉታ ጸልዩዎ ከምዝርከብ ተፈሊጡ።

ኣብ ናይ ዕረፍቲ መዓልታት ምድቃስ፡ ተኽእሎ ጸገማት ልቢ የጉድል

ኣብ ኤውሮጳ ኣብ ዝተኻየደ ብዓይነቱ ሰፊሕ ዝበለ መጽናዕቲ ኑቲ ኣብ ናይ ስራሕ መዓልታት ዝተሳእኖ እኹል ድቃስ ንምትካእ ቀዳምን ሰንበትን ዝድቅሱ ሰባት፡ ብሰንኣት ድቃስ ክስዕብ ዝኽእል ሕማም ልቢ ከማዕብሉ ዘለዎም ተኽእሎ ብ20 ሚእታዊት ዝተሓተ ምዃኑ ተሓቢሩ።

እዚ መጽናዕቲ ልዕሊ 90 ሽሕ ሰባት ዝሳተፈ ኰይኑ፡ ንከባቢ 14 ዓመታት'ዩ ተኻዪዱ። እዚ ኣብ'ዚ ዘመን ብዝበዝሐ ዝርአ ዘሎ ሕጽረት ድቃስ ዘተኰረ መጽናዕቲ፡ ኣብ መዓልቲ ትሕቲ 7 ሰዓታት ምድቃስ ከም ዘይእኹል

ብምግላል እዩ ገሊጽዎ ዘሎ።

ኣብ'ዚ ዘለናዮ ግዜ፡ ሰራሕተኛ፡ ተመሃራይን ዋላ'ውን ዘይሰርሕ ሰብ፡ ብሕጽረት እኹል ድቃስ ክሳቐ ንብር ተርእዮ እናኾነ እዩ ዝኸይድ ዘሎ። ኣብ ዝተፈላለዩ እዋናት ከምዝተሓብሮ፡ ሕጽረት ድቃስ ንዝተፈላለዩ ኣእምሮኣውን ኣካላውን ጸገማት የቃልዕ። ኣብ'ዚ መጽናዕቲ ከኣ፡ ኑቲ ኣብ ናይ ስራሕ መዓልታት ማለት ካብ ሰኑይ ክሳብ ዓርቢ ኣብ ዘለዋ መዓልታት ዝተሳእኑ እኹል ድቃስ ንምትካእ ቀዳመ-ሰንበት ምድቃስ፡ ተኽእሎ ሕማም ልቢ ብሓደ ሕምሲት ከምዝጎድሎ ይሕብር ኣሎ።

እዚ ዝምድና እዚ፡ ካብቶም ዕለታዊ ልዕሊ ሸውዓተ ሰዓታት ዝድቅሱ ሰባት፡ ኣብ'ቶም ኣብ ናይ ስራሕ መዓልታት ዘይእኹል ድቃስ ዝረኽቡ ሰባት ዚያዳ ጎሊሑ ከምዝተራእየ፡ ኣካየድቲ ናይ'ቲ መጽናዕቲ ሓቢሮም።

ኣብ መወዳእታ፡ መዓልታዊ ካብ ሸውዓተ ክሳብ ሸሞንተ ሰዓታት ድቃስ ምርካብ፡ ንጥዕና ኣእምሮ፡ ኣካላትን ስምዒታትን ኣገዳሲ ምዃኑ ድሕሪ ምሕባር፡ እንተዘይተኻኢሉ ግን ኣብ'ተን ናይ ዕረፍቲ መዓልታት ዝኾና ቀዳምን ሰንበትን እኹል ድቃስ ምድቃስ ኣድላዪ ምዃኑ ኣዘኻኺሮም።

ልዑል ዓቐን ጨው፡ ጠንቂ ሕማም ስርዓተ-መትኒ. . .

ተመራመርቲ ዩኒቨርሲቲ የል፡ ኣብ ኣመጋግባ ልዑል ዓቐን ጨው

ምዝውታር፡ ጠንቂ ሕማም 'መድኀበ ስክሎረሲስ' (Multiple Sclerosis) ክኸውን ከምዝኽእል ሓቢሮም።

'መድኀበ ስክሎረሲስ'፡ ሕማም ስርዓት መትኒ ኰይኑ፡ መሓውርን ልሳንን ናይ ምቁጽጻር ጸገም ዘስዕብ'ዩ። ጠንቂ ናይ'ዚ ሕማም ንምፍላጥ፡ ካብ ነዊሕ ዓመታት ምርምራት ክካየድ ጸኒሑ እዩ፡ ኣብ'ዚ ናይ ሕጂ መጽናዕቲ ከኣ፡ እዚ ሕማም ብዘይካ ብጀነ፡ ብኣከባቢያዊ ረቛሒታት ማለት ኣብ ኣመጋግባ ልዑል ዓቐን ጨው ብምዝውታር'ውን ክስዕብ ከምዝኽእል ተገሊጹ።

እቶም ተመራመርቲ፡ ልዑል ዓቐን ጨው ኣብ CD4T ዝበሃሉ ዋህዮታት ነድሪ ብምፍጣርን ንጥፈታት ናይ'ቶም ስርዓተ ተጻዋርነት ዘቓቕሑ ዋህዮታት ብምጉንዳቡን፡ ሕማም 'መድኀበ ስክሎረሲስ' ከምዘስዕብ ኣረዲኦም።

ንሳቶም ኣስዒቦም፡ ልዑል ጨው ጠንቂ እቶም ንሕማም 'መድኀበ ስክሎረሲስ' ዝመሳሰሉ፡ ብምምዛባል ስርዓት ተጻዋርነት ዝስዕቡ ጸገማት ጥዕና ክኸውን ከምዝኽእል ከኣ ሞያዊ ግምታቶም ሂቦም።

ተወሳኺ ንጥፈታት ምዝውታር፡ ተነጽሎን ገበንን ከምዘጉድል ተሓቢሩ

ተመራመርቲ ዩኒቨርሲቲ ፍሎሪዳ፡ ኣብ ስነ-ጥበባውን ባህላውን ንጥፈታት ዝሳተፉ ቈልዑን መንእሰያትን ንጹላት ናይ ምዃንን ኣብ ዝተፈላለዩ ገበናዊ ንጥፈታት ናይ ምስታፍን ተኽእሎኦም ዝተሓተ ምዃኑ ገሊጾም።

እቶም ተመራመርቲ፡ መጽናዕቶም ኣብ 25 ሽሕ ኰተቴታት እዮም ኣካይዶምዎ። እዚ መጽናዕቲ፡ ኣብ ዕድመ ኩትትና ዝርከቡ መንእሰያት፡ ኣብ ስነ-ጥበባዊ ንጥፈታት፡ ኣብ ንቡእ ኣብ ክትዕ ኣብ ሳዕስዒት፡ ኣብ ምውሳእ ኣብ ስፖርትን ካልእን ምስ ዝሳተፉ ኣብኦም ዝህልዎ ጽልዋ ንምፍላጥ'ዩ ንብርክት ዝበለ ዓመታት ክሰላሰል ጸኒሑ።

ድሕሪ እቲ ዝተኻየደ መጽናዕቲ፡ እቶም ብዙዛሕ ኣብ ስነ-ጥበባውን ባህላውን ንጥፈታት ዝሳተፉ ዝበኑ ቈልዑን መንእሰያትን ኣብ ትምህርቲ ሕማቕ ጠባይ ናይ ምንጽብራቕ፡ ኣብ ጭኣሰን ዝተፈላለዩ ገበናዊ ንጥፈታት ኣብ ምስታፍን ከምኡ'ውን ካብ ካልኦት ሰባት ናይ ምግላል ተኽእሎኦምን ኣዝዩ ትሕቲ ተረኺቡ።

ብተወሳኺ፡ ኣብ ስነ-ጥበባዊ ንጥፈታት ዝተሳተፉ ወለንተኛታት፡ ልዑል ናይ ነብሰ ምቁጽጻር ዓቕምን ርእሰ ምትእምማንን ዘለዎም፡ ስምዒት ካልኦት ሰባት ብዮገቡእ ዝርድኡን ብዙሕ ዘይሰላቸዉን ምስ ሰባት ከኣ ሕዉሳት ከም ዝኾኑ፡ እቶም ተመራመርቲ ከለልዩ ክኢሎም።

መራሒ ናይ'ቲ መጽናዕታዊ ጽሑፍ ዶር/ ጀስ ቦን፡ ኣብ ንኡስ ዕድመ ዝርአ ምስ ሰባት ናይ ዘይምውሳእ ባህሪ፡ ብኣጋኡ ምስ ዘይውገድ፡ ምስ'ቲ ቈልዓ ከም ቀዋሚ ባህሪ ተማሲሉ ሰሪጹ ስለዝጸንሕ፡ ኣብ ዝስዕብ ዓመታት ህይወቱ ብኣሉታ ክጸልዎ ልዑል ተኽእሎ ከምዘሎ ሓቢሩ።

ንሱ ኣስዒቡ፡ ኣሉታዊ ባህሪ ዘለዎ ወላድ ዘለዎም ስድራ-ቤታት፡ ደቆም ከድምዕሉ ከምዝኽእሉ ኣብ ዝሓሰበዎ ስነ-ጥበባዊ ንጥፈታት ክሳተፍዎም፡ እቲ ዝተመርጸ ምኽሪ መኺሩ።

ኣብ'ዚ ኣርእስቲ ኣመልኪቶም ኣብ ዝተኻየዱ ካልኦት መጽናዕትታት፡ ስነ-ጥበባውን ባህላውን ንጥፈታት፡ ኣብ ኣካላውን ኣእምሮኣውን ጥዕና ሰባት ልዑል ረብሓ ከምዘለዎ ክልለ ተኻኢሉ'ዩ።

ድርቀት ከብዲ ንጥዕና ልቢ ብኣሉታ ከምዝጸልዎ ተገሊጹ

ኣብ ዩኒቨርሲቲ ሞናሽ - ኣውስትራልያ ብዝመደበርዎ ተመራመርቲ ኣብ ዝተኻየደ መጽናዕቲ፡ ድርቀት ከብዲ ሓደ ካብ ጠንቅታት ወቕዒ ልቢ፡ መጥቃዕቲ ልብን ድኻም ልብን ከምዝኸውን ተሓቢሩ።

እዚ መጽናዕቲ ኣብ ጥዕናዊ ሓበሬታ ልዕሊ 400 ሽሕ ሰባት ብምምልኻት እዩ ተኻዪዱ። ሕዱር ድርቀት ከብዲ ዘለዎም ሰባት፡ ካብ'ቶም በዚ ጸገም ዘይሳቐዩ ሰባት፡ ብጸገማት ልቢ ክጥቀዑ ዘለዎም ተኽእሎ ካብ ክልተ ክሳብ ሰለስተ ዕጽፊ ዝዛየደ ከምዝኾነ እቶም ተመራመርቲ ሓቢሮም። ብተወሳኺ፡ ጸቕጢ ደምን ድርቀት ከብድን ዘለዎም ሰባት፡ ንጸገማት ልቢ ክቃልዑ ዘለዎም ዕድላት ብ34 ሚእታዊት ልዒሉ ከምዝረኸበዎ ኣስፊሖም ኣጸፊሮም።

ልዑል ጸቕጢ ደም፡ ክረኸብ ኣካላዊ ምንቅስቓስ ዘይምክያድን ሽጋራ ምትካኽን እቶም ካብ ነዊሕ እዋን ተለልዮም ዝጸንሑ ጠንቅታት ሕማም ልቢ እዮም። ቀንዲ ምኽንያት እቲ ሰብ ኣብ ሽቓቕ ምስ ኣተወ ኪጎጥጦም ዝጸንሐ ሕማም ልቢ ንምፍላጥ ኣብ ዝተኻየደ መጽናዕቲ ከኣ፡ ድርቀት ከብዲ ሓደ ካብ'ዞም ጸገማት ልቢ ክስዕቡ ዝኽእሉ ረቛሒታት ምዃኑ እዩ ክልለ ተኻኢሉ።

ንሳቶም፡ ሕዱር ድርቀት ከብዲ ብተደጋጋሚ ዚጋጥም ኰይኑ፡ ሰብ ቀልቀል ኣብ ዝወጽኣሉ ግዜ ንዓቕን ጸቕጢ ደምን ህርመት ልብን ብምልዓል፡ ንሓደጋ ከምዘቃልዕ ኣረዲኦም።

ድርቀት ከብዲ ሓደ ካብ'ቶም ልሙዳት ጸገማት ከስዑመዓንጣ እዩ፡ ብድኹም ኣመጋግባ፡ ምብዛሕ መድሃኒት፡ እኹል ማይ ዘይምስታይን ኣካላዊ ምንቅስቓስ ዘይምክያድን ከኣ ክስዕብ ይኽእል።

እዚ ጸገም መጻንጥ ካብ ህዝቢ ዓለም ን14 ሚእታዊት ኣጥቂዑ ይርከብ፡ ተደጋጋሚ ድርቀት ከብዲ ኣብ ዝነዋሓ እዋን ኣብ ጥዕና ልቢ ዘለዎ ጽልዋ ንምልላይ ድማ፡ እቶም ተመራመርቲ መጽናዕትታት የካይዱ ምህላዎም ኣብ መወዳእታ ሓቢሮም።

ተረኛ ፋርማሲ	ዕለት	ጎደና	ቁ.ስልኪ
ፋርማሲ ሓሚኤን በት መሸጣ መድሃኒት ገጠ በት መሸጣ መድሃኒት ምሕረት	8/09/2024	ጎደና ሓሚኤን -176 ቁ.1፡ ከባቢ ሲዳው- ጎደና ኣፍዓበት ቁ.209 ፊት ሆስፒታል ጎደና መረብ ቁ.18 ቆባቢ ካምፖ ቦሎ	120205 125154 124151

ፋርማሲ ቁ.1 መዓልታውን ለይታውን ኣገልግሎት ትህብ ቁ.ቴሌፎን 127565

Sabur Printing Services